

Henki &

elämä

Sopivasti kiireinen mies

Jyväskylän
seurakunnan
lehti

26.8.2021 ▪ numero 7

**Kuka heistä
on tuleva
piispa?**

► sivu 4

**Taivas, tähdet
ja makoiset
unet**

► sivu 5

**Haudat kertovat
kulttuuri-
historiaa**

► sivu 10

Pääkirjoitus

Kuka puhuu,
ja kenen suulla

Syksyn ensimmäisessä Jyväskylän kaupunginhallituksen kokouksessa keskusteltiin viime viikolla vietetyn Pride-viikon liputuksesta. Uutiskynnyksen ylitti myös Kaisa Gaderewin (ps.) lausuma (KSML 11.8.2021). Hänen mukaansa "sateenkaarikulttuuri loukkaa sellaisia, jotka kunnioittavat Jumalaa ja kristillisiä arvoja". Gaderew olisi voinut kertoa omasta loukkaantumisestaan, mutta kristillisiä arvoja kunnioittavien ihmisten yhteisten tunteiden tiivistämisessä hän epäonnistui.

Kirkkovaltuutettu Liisa Kuparinen (vihr.) otti kantaa Gaderewin väitteeseen mielipidekirjoituksessaan (KSML 18.8.2021) olevuudellaan kristillisiä arvoja kunnioittavien joukon olevan moniääninen ja moninainen. Hän kirjoitti muun muassa: "On totta, että monet kokevat esimerkiksi samaa sukupuolta olevien parisuhteet kielteisinä, mutta yhtä lailla merkittävä osa kristillisiä arvoja kunnioittavista ei suinkaan loukkaannu sateenkaarikulttuurista vaan hyväksyy sen, kunnioittaa sitä tai elää sitä myös itse."

Kuparinen tiivistäi hyvin. Seurakunnissa järjestettiin Pride-viikkoon liittyviä tapahtumia, esimerkiksi Jyväskylän seurakunnassa vietettiin Sateenkaarimesua. Tosiasia on, että piispat eivät ole vielä löytäneet yksimielisyyttä siihen, voiko homopareja vihkiä kirkossa vai ei. Samalla aivan yhtä totta on myös se, että kirkkomme pyrkii edistämään tasa-arvoa ja seksuaalivähemmistöjen asemaa uskonnollisissa yhteisöissä. Aina ei ole ollut niin. Itselleni on jäänyt tärkeänä asiana mieleen, kuinka silloinen arkkipiispa Kari Mäkinen vuonna 2014 pyysi kiertelemättä anteeksi, kuinka julmasti yhteiskunta ja kirkko ovat kohdelleet seksuaalivähemmistöjä.

Kuitenkin kirkko näyttää monelle sateenkaarikulttuuria vierastavana yhteisönä. Se on surullista. Tämä tulee esiin myös seurakuntien tunnettuustutkimuksen (2021) vastauksissa. Imago kun ei muodostu vain siitä, kuinka asiat ovat, vaan pitkälti siitä, miltä ne näyttävät.

Kun avioliittokysymys jatkuvasti leijuu ilmassa, kirkko ei pysty keskustelemaan ja viestimään asiasta niin selkeästi ja uskottavasti kuin pitäisi. Tällöin kaikenlaiset, vaikkapa kristillisiä arvoja kunnioittavien muka yhteisellä suulla esitetyt, niin harkitut kuin varomattomakin, lausunnot saavat kohtuuttomasti painoarvoa.

Jonna Arola
Päätoimittaja

Yksi hetki

Ensimmäisellä luokalla aloittava Lahja Harjula siunattiin koulutielle tiistaina 10.8. kello 17.47 Palokan kirkossa. Siunauksen toimitti seurakuntapastori Ulla Palola. Siunaushetken osallistui myös kummi Eeva-Maria Lepoaho.

Kolme tärppiä tuleviin hetkiin

- 1 Espanjalainen sielunmessu ja virtuoottiset urut -kesäkonsertti ti 31.8. kello 19 Taulumäen kirkossa. Liput ovelta (rajoitteasti). Katsottavissa suorana osoitteessa youtube.com/henkielama.
- 2 Syksyn satoa -paja Palokan kirkon alapihalla la 18.9. kello 10 alkaen. Yhteistä tekemistä koko perheelle. Ilmoittautuminen viimeistään edeltävänä keskiviikkona 040 500 7820.
- 3 Lapuan hiippakunnan lipunvaalin vaalikeskustelu ti 28.9. kello 18 Kuokkalan kirkossa. Vaalikeskustelua voi myös seurata suorana lähetyksenä hiippakunnan Youtube-kanavalla.

Lisää toimintaamme sivuilla 14–17.

Sanottua

"Moniarvoisessa yhteiskunnassa paluu yksinääniseen kirkkoon ei enää ole mahdollista. Siksi erilaisen virtauksien on kyettävä elämään keskenään ainakin kohtalaisessa sopusoinnussa. Kirkon juulistus kannattaisi pitää riittävän kirkkaana ja yksinkertaisena, ja antaa sen jäsenten toteuttaa identiteettiään ja kutsumustaan itselleen sopivalla tavalla."

Päätoimittaja Markus Luukkonen (Kirkonseutu 11.8.2021)

"Kirkolliselle keskustelulle on tyyppistä, että pyritään todistamaan ainoastaan oikeassa olemisen. Ratkaisujen löytäminen va-

tii joustoa oikeassa olemisen toistamisen sijasta."

Kallion seurakunnan kirkkoherra Riikka Reina (Helsingin Uutiset 15.8.2021)

"Puhelimen kaivelu saisi olla yhtä yksityistä kuin nenän kaivelu. Tietyt me teemme puhelimitse töitäkin ja järjestämme tärkeitä asioita. Ja se on hyvin kätevää. Mutta kuinka iso osa omasta pyyhinnästäsi on oikeasti tärkeää?"

Kirjailija Joonas Konstig (yle.fi 3.8.2021)

"Olkoon tanssin synnillisuus kaukana takanapäin. Tanssi on

ilonpitoa, liikuntaa, jonkin sortin tapa tutustua ihmisiin. Moni parisuhde on lähtenyt siitä liikkeelle. Kyllä se on Jumalasta."

Tanssii tähtien kanssa -ohjelmaan osallistuva kirkkoherra Kari Kanala (IL-TV 3.8.2021)

"Kirkolla on valtavasti annettavaa tekoäänä kehitystyöhön. Kristittyjen kannattaa olla kiinnostunut keinoölyyn liittyvästä keskustelusta, kuten siitä, millainen ihmiskuva sen pohjalta on. Mistä ihmisytydessä on kyse?"

Päällikkö Tero Massa, Suomen Lähetysseura (Rauhan Tervehdys 12.8.2021)

7/21

Kannessa: Eläkkeelle siirtymisen jälkeen Erkki Liukkoselle on jäänyt enemmän aikaa harrastaa pronssivalua.
Kuva: Petri Blomqvist

Ajassa

"Koronasta voi selvitä ilman traumaa"

Media kysyy lapsiasiavaltuutettu Elina Pekkariselta kantaa johonkin asiaan lähes joka päivä.

MINNA PALOVAARA teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Missä merkeissä syksy alkoi?
Heikentynyt koronatilanne puhutti paljon koulujen alkaessa. Toin esille erityisesti koulujen terveys- ja turvallisuuden merkitystä ja lähiopetuksen tärkeyttä.

Miten korona-aika muutti työäsi?
Isoja päätöksiä on tehty valtakunnassa nopeasti ja ne ovat vaikuttaneet lasten ja nuorten oikeuksiin monitasoisesti. On pitänyt olla tilanteen päällä koko ajan, ja oma työni vaihtui kotiotoimistoon kooneen äärelle. Lasten ja nuorten taapamiset kouluissa ovat onneksi järjestyneet turvallisuudesta edellä.

Mitä ajattelet 12-vuotta täytänneiden koronarokotuksista?
Potilaslain mukaan lapsi voi kehitystasonsa mukaisesti itse päättää hoitotoimenpiteistä yhdessä terveydenhuollon ammattilaisen kanssa. On tärkeää varata riittävästi aikaa kertoa rokotteen hyödyistä ja haitoista. Kaikki eivät saa kotoaan tietoa, eikä vanhemmillä aina ole kykyä tai halua käsitellä asiaa lapsen kanssa. Nämä lapset ovat vaarassa jäädä päätöksensä kanssa yksin.

Mitä asioita työpöydälläsi on juuri nyt?
Parhailaan perehdyin valtiovarainministeriön talousarvioesitykseen lasten, nuorten ja perheiden näkökulmasta, valmistelen valtuutetun kertomusta eduskunnalle, toimittan vamman kanssa elävien lasten oikeuksia koskevaa kirjaa ja hoidan juoksevia asioita. Seuraan tiiviisti Afganistanin tilannetta, sillä YK:n lapsen oikeuksien sopimus koskee kaikkia maailman lapsia.

Mitä muuta kiinnostavaa tapahtuu?
Seuraan kiinteästi, miten oppivelvollisuus uudistus etenee ja miten toisen asteen opiskelijoiden oikeus maksuttomaan opetukseen toteutuu. Myös kaksivuotisen esiopetuskokeilun etenemistä on kiintoisaa seurata. Nämä ovat

koulutuksen ja sivistyksen puolella käynnissä olevia isoja uudistuksia.

Millaisiin asioihin sinulta pyydetään kannanottoja?
Toimistomme laatii lausuntona moniin lainsäädäntötason asioihin. Laki ja lainmuutokset eivät kuitenkaan ole vastaus kaikkeen. Usein on kyse lasten ja nuorten arjen elämästä ja heitä lähellä olevien ihmisten ymmärryksestä ja toiminnasta. Vaikuttaminen kohdistuu silloin asenteisiin ja on pitkälti tietoisuuden lisäämistä. Lisäksi media kysyy kantaani lähes päivittäin liittyen päivän politiikkaan tai pintaan nouseviin ilmiöihin. Tois-tuvia aiheita ovat väkivalta, onnettomuudet, kriisit tai kiusaaminen, koska ne herättävät ihmisissä erityistä ahdistusta.

Yritetäänkö sinuun vaikuttaa?
Lapsiasiavaltuutettu on lain mukaan itsenäinen ja riippumaton viranomaisena. Valtionhallinnossa toimistoni riippumattomuutta on kunnioitettu hyvin. Toki vaikuttamaan pyritään muualta ja on hyväkin kuulla eri tahoja. Meihin ottaa yhteyttä 500–700 kansalaista vuosittain, ja kuuntelemme paljon eri järjestöjä ja virastoja.

Mitä lähitulevaisuuden teemoja näet?

Pandemian jälkeen turvallisuuden tunteen vahvistaminen on tärkeää. Toiveikkouden ja luottamuksen eteen tulee tehdä työtä. Kannustan rakentamaan luottamusta myös kodeissa keskustellen, kun lapset ja nuoret näissä olosuhteissa miettivät paljon syviä ihmisyyden kysymyksiä.

Miten lasta tai nuorta voisi parhaiten tukea?
Tärkeintä on kuunteleminen ja vaikkei-takin aiheista

keskusteleminen. Arjen rutiineista kannattaa pitää kiinni. Monissa perheissä on ollut epävarmuutta, on ollut sairautta ja joku on menettänyt lähiomaisensa. On tärkeä huomata, että elämä jatkuu. Juhlitaan, kun on juhlan aika ja surraan, kun suru kohtaa. Pidetään päivärytmistä kiinni ja huolehditaan hyvästä ravinnosta, riittävästä unesta ja ulkoilusta. Kannattaa tehdä yhdessä asioita, kysyä mitä kuuluu ja tarvittaessa antaa myös omaa tilaa. Tukea kannattaa hakea myös itselleen, jos sitä tarvitsee.

Jääkö korona-ajasta pahat jäljet lapsiin ja nuoriin?

Koronasta on mahdollista selvitä ilman traumaa, ja onneksi lapset ja nuoret ovat lähtökohtaisesti joustavia ja sopeutuvia. Jälki-työ kannattaa tehdä viisaasti ja tarjota tukea sitä tarvitseville. 1990-luvun laman virheitä ei pidä toistaa. Lasten ja nuorten palveluista ei pidä leikata, eikä saa jättää perheitä yksin. Muussa tapauksessa kohtaamme varmasti pitkä-aikaisia vaikutuksia.

Kaupunginkirkon kehittämiseksi etsitään ideoita

Jyväskylän Kaupunginkirkossa toteutetaan lähivuosina laaja peruskorjaus. Peruskorjauksen suunnittelun käynnistysvaiheessa seurakunta järjestää päättäjille, asiantuntijoille, luottamushenkilöille, työntekijöille ja kaikille asiasta kiinnostuneille avoimen Kaupunginkirkkoseminaarin. Tavoitteena on valmistella tulevaa peruskorjausta sekä kertoa kirkkoon liittyviä toiveita, tarpeita ja mahdollisuuksia.

Kirkkoseminari on tiistaina 21.9. kello 9–16 Kaupunginkirkossa. Seminaaria voi seurata myös suoratoistona seurakunnan Youtube-kanavalla osoitteessa youtube.com/henkielama.

Kaupunkilaisten ajatuksia ja ideoita kirkon kehittämisen suhteen kerätään myös avoimella kyselyllä, joka löytyy seurakunnan nettisivuilta osoitteesta jyvaskylanseurakunta.fi. Kyselyyn voivat vastata kaikki aiheesta kiinnostuneet 10.9. saakka.

20 hääparia vihille luonnon keskellä

Jyväskylän seurakunnan hää-tapahtumaan ilmoittautui viihittäväksi 20 paria. Parit vihittään luonnon keskellä Suomen luonnon päivänä 28. elokuuta. Vie rakkaasi ulos -häätaphtuma toteutetaan nyt ensimmäistä kertaa. Pareja vihittään viides- ja kuudes parilla kaupunkia: Harjun portailla Jyväskylän keskustassa, Paljaspään huipulla Säynätsalossa, Kalasaaren paviiljongin rantakallioilla, Vaajakosken Naissaaren puistossa ja Korpilahden satamassa.

Vihittävät parit ovat tehneet avioliiton esteiden tutkinnan etukäteen ja tarvitsevat siitä saatujen todistusten lisäksi mukaansa vain sormukset ja henkilöilyssytodistukset.

Kirkolliskokous pohti kirkon tulevaisuutta

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokous kokoukseen elokuussa vuoden ensimmäiseen istuntoonsa. Kokouksessa keskusteltiin vilkkaasti muun muassa seurakuntayhtymämallin keventämisestä sekä kirkon tarpeesta osallistaa nuoret sukupolvet kirkon toimintaan. Myös uusi avioliittoaloite samaa sukupuolta olevien pariin vihkimisestä ja siunaamisesta päätettiin lähettää perustevaliokuntaan.

Kirkolliskokouksen päätöksistä voi lukea tarkemmin osoitteessa evl.fi/plus/paatoksenteko/kirkolliskokous.

Kirkolliskokouksen seuraava istunto on marraskuussa.

Lapuan viides piispa valitaan neljän ehdokkaan joukosta

Jouko Ala-Princkilä, Jukka Jämsén, Terhi Kaira ja Matti Salomäki kohtaavat vaalikeskustelussa Jyväskylässä syyskuussa.

SIRPA KOIVISTO teksti
ANNE KUJANPÄÄ,
EHDOKKAAT kuvat

Lapuan hiippakunnan piispanvaalin ehdokasasettelu on päättynyt. Uusi piispa valitaan neljän hakijan joukosta. Ehdolla ovat lääninrovasti **Jouko Ala-Princkilä**, lähetys- ja kansainvälisen työn asiantuntija **Jukka Jämsén**, hiippakuntadekaani **Terhi Kaira** ja tuomiorovasti **Matti Salomäki**.

Piispa on hiippakunnan hengellisen johtaja, joka muun muassa tukee ja ohjaa seurakuntia ja papistoita näiden työssä sekä valvoo, että kirkon tehtävää hoidetaan tunnustuksen ja säännösten mukaisesti.

Jukka Jämsénin ja Matti Salomäen mukaan piispa toimii suunnannäyttäjänä ja rohkaisijana, joka luotsaa hiippakuntaa erilaisten muutosten keskellä. Terhi Kaira ja Jouko Ala-Princkilä näkevät piispan tärkeänä tehtävänä myös vuoropuhelun vahvistamisen eri tavalla ajattelevien ihmisten kesken.

Huoli kirkon tulevaisuudesta on yhteinen. Monien seurakuntien talous on tiukoilla, jäsenmäärä laskee ja uskonnollinen kenttä pirstaloituu. – Kristinuskon voima on siellä, missä ihmiset ovat yhdessä toistensa kanssa. Näen haasteena ja ongelmana, että edes kirkon jäsenet eivät näe suurta tarvetta koostua yhteen, Jämsén toteaa.

– Uskon perusasiat ovat monelle yhä vieraita, tilalle on tul-

lut muuta henkisyttä. Uskon, että keskittyminen kirkon ydinsanomaa kantaa hyvää hedelmää pitkällä tähtäimellä, sanoo puolestaan Salomäki.

– Ihmiset ovat tässä ajassa aika kovilla. On paljon yksinäisyyttä, huolta ilmastosta, lapsiperheköyhyyttä, koronan aiheuttamia ongelmia. Kirkko ja sen työntekijät kulkevat ihmisten rinnalla hyvin moninaisten kysymysten kanssa. Haluan pitää esillä kirkon sanomaa ja ihmisille tärkeitä asioita, Kaira sanoo.

Monet uskonkysymykset muun muassa tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvissä kysymyksissä ravistelevat kirkon yhtenäisyyttä.

– Erilaisissa kysymyksissä ajautetaan kirkossakin helposti vastakkaisille rannoille. Monien asioiden eteenpäin vieminen edellyttää, että siltoja rakennetaan eri tavalla ajattelevien ihmisten välille, Ala-Princkilä korostaa.

Millaista kirkkoa ehdokkaat haluavat olla rakentamassa?

Jouko Ala-Princkilä viittaa Jeesuksen sanoihin ”Minun Isäni kodissa on monta huonetta”.

– Näen että Jeesuksen kuvaus taivaasta on myös kuva siitä, millainen ihanekirkko tai -seurakunta voisi olla. Se on yhtä aikaa paikka, jossa ollaan lähellä Jumalaa, mutta siellä on tilaa myös erilaisuudelle, Ala-Princkilä sanoo.

Jukka Jämsén toivoi kirkon löytävän takaisin elävän veden lähteelle.

– Kun Jumala lähetti Jeesuksen

maailmaan, hän puhkasi samalla hengellisen veden lähteen. Kirkko on rakentanut putkia, jotta mahdollisimman moni saisi juoda lähteen vettä. Usein näyttää kuitenkin käyneen niin, että kirkko on rakentanut enemmän putkiin eli järjestelmiin, Jämsén kuvailee.

Terhi Kaira haluaa olla rakentamassa kutsuvaa, kuuntelevaa ja vastuullista kirkkoa.

– Kutsuva kirkko ei erottele tai sulje ketään ulkopuolelle. Kuuntele va kirkko keskustelee ja etsii yhteistä tietä. Vastuullisessa kirkossa usko vaikuttaa rakkauteen, hän summaa.

Matti Salomäen tunnuslauseena on Rohkeasti juurille, rohkeasti tulevaisuuteen.

– Meillä on hyvät uskon peruspilarit, joilla voimme palata alku-

lähteille takaisin. Haluan välttää rohkaisun ja toivon sanomaa tähänkin aikaan *Raamatun* lupauksen mukaisesti: ”Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon”, Salomäki sanoo.

Piispanvaaliehtokkaat kohtaavat vaalikeskustelussa Jyväskylässä, Kuokkalan kirkossa 28. syyskuuta. Keskustelu välitetään suoratoistona Lapuan hiippakunnan sosiaalisessa mediassa. Ehdokkaihin voi tutustua myös hiippakunnan Youtube-kanavalla, jossa julkaistaan syys-lokuun aikana ehdokkaiden esittely- ja hartausvideot. Ehdokkaat vastaavat Youtube-kanavalla myös kirkkokansan kysymyksiin lokakuussa.

Lapuan hiippakunnan viides piispa valitaan marraskuussa.

Tiesitkö?

- Lapuan hiippakunnan Youtube-kanava: Ehdokkaiden esittelyvideot julkaistaan 6.9. ja hartausvideot 4.10. Ehdokkaat vastaavat videolla kirkkokansan kysymyksiin 18.10.
- Vaalikeskustelu Jyväskylässä, Kuokkalan kirkossa 28.9. klo 18 ja Mustasaaren kirkossa 12.10. klo 18. Keskustelut välitetään suoratoistona hiippakunnan sosiaalisessa mediassa.
- Kuokkalan kirkon keskusteluun voi tulla paikan päälle 50 henkilöä. Ilmoittautuminen lapuanhiippakunta.fi/kalenteri.
- Piispanvaali voi seurata sosiaalisessa mediassa tunnuskilla #Rohkeasti2021, #Piispanvaali2021 ja #LapuanHiippakunta.
- Lapuan hiippakunnan piispanvaali 2.11. Mahdollinen toinen vaalikierros 23.11. kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan kesken.
- Vaalissa on noin 950 äänioikeutettua, joista puolet on pappeja ja puolet maallikkovaltiosiotoja.

Jouko Ala-Princkilä

Vuonna 1961 syntynyt Ala-Princkilä on toiminut Kauhajoen seurakunnan kirkkoherrana vuodesta 2001. Hän on myös Kauhajoen rovastikunnan lääninrovasti. Aiemmin hän on työskennellyt seurakuntapappina Kauhajoen seurakunnassa ja Kristinankaupungin suomalaisessa seurakunnassa. Hän on toiminut Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin pappisasessorina kahdella kolmivuotiskaudella. Koulutukseltaan Ala-Princkilä on teologian tohtori. Hänet on vihitty papiksi vuonna 1990.

www.joukoala-princkilafi

Jukka Jämsén

Vuonna 1963 syntynyt Jämsén työskentelee asiantuntijana Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin vasta-alueenaan lähetys- ja kansainvälinen työ. Vuosina 2000–2013 hän toimi Suomen Lähetysseuran palveluksessa Lapuan hiippakunnan lähetysseuran johtajana ja vuosina 2014 alusta tehtävä muuttui tuomiokapitulin viraksi. Aiemmin hän on työskennellyt muun muassa Alavuden seurakunnan seurakuntapastorina ja vuoden ajan lähetystyöntekijänä Taiwanissa. Koulutukseltaan Jämsén on teologian maisteri. Hänet on vihitty papiksi vuonna 1992.

www.jukkajamsen.fi

Terhi Kaira

Vuonna 1973 syntynyt Kaira työskentelee Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin hiippakuntadekaanina. Vuosina 2008–2020 hän toimi Kirkkohallituksen palveluksessa eri tehtävissä, muun muassa kansliapäällikkönä erityisavustajana ja prosjektipäällikkönä kirkon yhteisissä kehittämissä hankkeissa. Aiemmin hän on työskennellyt Seinäjoen seurakunnassa seurakuntapastorina. Kaira toimii oman virkansa ohella kirkolliskokouksen talousvaliokunnan valiokuntasihteerinä. Koulutukseltaan hän on teologian tohtori. Hänet on vihitty papiksi vuonna 1998.

www.terhikaira.fi

Matti Salomäki

Vuonna 1968 syntynyt Salomäki on toiminut Lapuan tuomiokirkkoseurakunnan kirkkoherrana eli tuomiorovastina vuodesta 2012. Vuosina 1994–2012 hän työskenteli pappina Pielaveden seurakunnassa, vuodesta 2003 kirkkoherrana. Salomäki on ollut pappispedagogian kirkolliskokouksessa vuodesta 2016. Koulutukseltaan hän on teologian maisteri. Hänet on vihitty papiksi vuonna 1994.

www.mattisalomaki.fi

Esittelyjen lähde: Kirkon viestintä

Retkeilyä harrastava jyväskyläläinen Oona Saksanen on viettänyt lukemattomia öitä ulkona. ”Aina ei tarvitse lähteä edes kauas”, Koivusaaren teltan pystyttänyt Saksanen muistuttaa.

Luonnon luksusta ihmetellen

Retkeilyn harrastaja Oona Saksanen vakuuttaa, että ulkona nukuttaa kaikkein makoisimmin.

JANNE KÖNÖNEN teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Miltä tuntuisi viettää vileä loppukesäyön Suomen suurimmassa luksushotellissa, unikaverinasi raiakas ilma?

Oona Saksanen on kokenut tuon tunteen useasti. Retkeilyn ja partion harrastaja on viettänyt lapsuudesta saakka lukemattomia öitä ulkona, yksin tai yhdessä muiden kanssa.

Kun kömpii aamulla ulos makuupussista ja avaa teltan oviaukon, tunnelma on lähes poikkeuksetta virkistävä ja nautinnollinen.

– Kyllä sen huomaa, että ulkona nukuttaa kaikkein parhaiten. On saattanut uinua kymmenenkin tuntia tiedottomassa tilassa ja aamulla herää ihanan pirteänä, luonnon ja ympäristön ääniä kuunnellen, aamun valoa ihmetellen. Suomen Latu haastaa jälleen tänä vuonna suomalaiset elokuun viimeisenä viikonloppuna yölliseen retkeilyyn, Nuku yö ulkona -teemalla. Saksanen suosittelee kokeilemaan ulkona nukkumista, vaikkapa juuri teemayön merkeissä.

Pitkän linjan retkeilijä muistuttaa, että nukkuu voi muuallakin kuin kaukana korvessa tai kansallispuistossa. Jyväskylän kaupungin alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä löytyy monia mainioita ret-

kipaikoja. Leiriytyminen on Suomessa jokamiehenoikeus, piha-alueita ja viljelystä lukuun ottamatta.

Saksanen on koennut kauniina elokuisena päivänä teltan pystytyn Koivusaaren. Piskuinen maapläntti sijaitsee Tuomiojärven, kivenheiton päässä Viitaniemen uimapaikasta, huomattavasti isomman Lehtisaaren vieressä.

– Teltan paikaksi kannattaa valita tasainen maa, jossa ei ole juurakkoja tai kiviä. Jos ei halua että paikalle kantautuu kaupungin huumu, kannattaa siirtyä vähän lähiluontoa kauemmas.

» Teltan paikaksi kannattaa valita tasainen maa, jossa ei ole juurakkoja tai kiviä.

Saksanen on huomannut, että ihmiset hakevat usein luonnosta juuri yksityisyyttä.

– Olen muutama kerran nähnyt luontokohteessa jonkun juoksevan karkuun, kun on havaittu muitten lähestyvän, hän nauraa.

Aina retkeily ei ole vaivatonta, mutta itsensä haastamisesta voi saada hienon palkinnon ja etenkin

lähtemättömät muistot. Saksanle toistaiseksi unohtumattomin yö ulkona on kokemus viime syksyllä, Kurjenrahkan kansallispuistosta.

– Oli aivan kamala kaatosade ja jäätävän kylmä, karnea marraskuun keli. Kävelimme pitkän matkan sateessa ja oletimme, ettei laavupaikalla tällä säällä ole muuta.

– Kun sitten tultiin paikalle, niin siellähän oli jo kaksi ihmistä käärityneenä mukavasti lämpimiin makuupusseihinsa. He kertoivat että 50 metrin päässä on toinen laavu, joten jatkoimme sinne.

Yö oli ollut niin pimeä, etteivät retkeilijät olleet nähneet ollenkaan, minne olivat saapuneet.

– Oli todella juhlava olo aamulla, kun heräsimme täyteläisen unen jälkeen ja aloimme tutkailla ympärillemme. Laavu olikin kummallisen näköinen avoin pyörö-hirsimaja, aivan upea paikka. Siinä vaiheessa sai todellakin palkinnon kaikesta edellisen illan ja yön vai-vannööstä.

Saksanen liittyi partioon jo seit-senvuotiaana, isoveljen esimerkin perässä. Partioura on ollut opiske-luajatt jäissä, mutta taidot ovat tallella ja retkelle on päästävä niin usein kuin mahdollista.

– Tavoite olisi käydä elämän aikana kaikissa kansallispuistoissa. Varsinkin keskisen Suomen puis-

Ulkona nukuttu yön jälkeen on mukava herätä luonnon ääniin ja ihmetellä aamun valoa, Saksanen sanoo.

– Jos ei halua vielä satsata retkeilyyn, voi lainata varusteita kavereilta tai vaikka vuokrata retkeilyliikkeitä. Nyt on hyvä aika aloittaa, sillä tähän vuodenaikaan pärjää mainiosti ihan tavallisilla varusteilla ja välineillä.

Saksanen muistuttaa, että kauskaan ei tarvitse lähteä.

– Ulkona nukkumisen voi aloittaa kätevästi vaikka omalta takapihalta tai lähimetsästä.

Ensimmäistä kertaa yötään ulkona nukkuvalle Saksanen suosittelee hyvää etukäteisvalmistautumista.

– Elokuinen yö on jo melko viileä, joten lämmin makuupussi on hyvä perusvaruste. On tärkeää, että pukeutuu makuupussiin sopivasti, hyvin, mutta ei liikaa, sillä pussin si-

Nuku yö ulkona 28.8.2021. Lisätietoja www.suomenlatu.fi/nuku-yo-ulkona.

ELÄMÄSTÄ ei jäädä eläkkeelle

Sanotaan, että eläkkeellä elämä vasta alkaa ja että eläkeläisellä on aina kiire. Kolme eläkkeelle jäänyttä herraa kertoo, kuinka he pitävät itsensä kiireisinä.

HEIKKI IMPIÖ teksti, PETRI BLOMQVIST kuvat

Jari Sivula

Erkki Liukkonen

Erkki Hiikkavirta

Jari Sivula suoritti lentämiseen liittyvät tutkinnot vasta hieman yli viisikymppisenä. Nyt lentotunteja on kertynyt jo yli 800, mikä on kaksinkertainen määrä hänen alkuperäisestä tavoitteestaan.

”Suurin muutos oli vapaus”

Kohta 70 vuotta täyttävä **Jari Sivula** viettää kesäpäiviä kesämökillään Korpilahden Hyrkkölässä. Mökin rannasta avautuu Päijänteen iso selkä. Paikka on ihanteellinen Sivulan vesilentokoneelle. Hänellä on ollut jo viisitoista vuotta sama vesitaso, joka on kaksipaikkainen harrasterakenteinen Experimental-kone.

– Myin jokin aika sitten koneesta puolikkaan kaverille, jotta meitä on kaksi jakamassa kuluja. Ilmailusta Sivula innostui jo pikkupoikana. Kansakoulun aloituspäivänä Sivula oli kertonut *Keskisuomalaisen* toimittajalle, että hänestä tulee isona laivankapteeni tai lentokapteeni.

– Vanhemmillani oli puutarhamökki Sulkurannassa. Saman ikäisten kolttiaisten kanssa ihasteltiin rannassa, kun lentäjäleenda **Särkän Soke** mittaili vesitasollaan Jyväsjärveä ennen kuin pääsi ilmaan.

Lentäminen näytti jäävän haaveksi. Työelämä, perheen perustaminen ja elämän ruuhkavuodet veivät toisaalle. Sähköasentajan ja taloustieteen opinnot jäivät kesken, kun Sivula ajautui töihin valokuvaamoon ja toimi jonkun aikaa myös lehtikuvaajana. Viimeinen neljännesvuosisata työelämässä kului oman AV-firman osakkaana, jonka hän lopulta myi jäätyään eläkkeelle kuutisen vuotta sitten.

» Hyppäsin lentokoneeseen ja hain kaupasta vaippapaketin.

Elektroniikka ja AV-laitteet ovat olleet sekä miehen päätyö että yksi hänen lempiharrastuksistaan. Sivula on myös radioamatööri – tekniikka on aina kiinnostanut.

Työhistorian aistii myös Sivulan kesämökillä. Pientä elektroniikkaa ja äänentoistoa löytyy useammastakin paikasta, vaikka muuten vieteen varsin yksinkertaista mökkielämää.

– On polttopuiden tekoa ja mökin laittoa ja rakentamista. Suunnitelmia on onneksi paljon enemmän kuin mitä kerkeää tekemään.

Kun Sivula siirtyi eläkkeelle, hänellä oli aluksi

huono omatunto, kun ei enää lähtenytkään töihin. Työ oli aina ollut kivaa, eikä hänen luonteellaan tyydyttyä makoilemaan rannoilla. Aina pitää olla jotakin tekemistä.

– Onneksi syyllisyyden tunne meni pian ohi. Suurin muutos oli vapaus. Nyt saan laatia itse aikataulut ja tehdä mitä haluan. Stressittömyys syntyy siitä, kun tekemiset eivät ole niin päivän päälle.

Eläkeläisenä Sivulalle on tärkeää pysyä mukana yhteiskunnan menossa. Siinä auttaa omalta osaltaan myös lähipiiri. Vävyjojat ottavat mukaan remppatalkoisiin ja junailevat tyylikkäästi itselleen kaikkein raskaimmat hommat. Myös lentämällä voi palvella yleisiä etuja. Sivulalla on lentämiseen tarvittavien lupakirjojen lisäksi suoritetuina myös palovalvontalentoihin ja henkilöetsintälentoihin liittyvät koulutukset ja tutkinnot. Hän sanoo elämään tuovan mielekkyyttä ja iloa sen, että pystyy olemaan avuksi ihmisille.

Lentäminen on edelleen pääasiassa harrastus. Lentokonetta hän kutsuu mökkimopoksi. Lapset ja lapsenlapsetkin ovat päässeet mukaan yläilmoihin halutessaan. Ainoa kriteeri on ollut se, että ensin täytyy osata uida.

– Kerran huomattiin mökillä, että tyttären lapsen vaipat olivat loppu. Hyppäsin lentokoneeseen ja hain kaupasta vaippapaketin. Palatunani takaisin tytär sanoi, että kylläpä lapsenlapsia passataan, kun vaipatkin tuodaan perille lentorahtina. Minä vastasin, että kai sinä tiedät, että lapsi on lapsi ja lapsenlapsi on kullannuru.

Sivula kertoo vaimon joskus kyselleen, mikä lentämisessä oikein viehättää.

– Vastasin, etten tiedä. Siksi täytyy lentää vielä lisää – jotta syy selviäisi.

Jokainen lento on myös uusi oppimiskokemus. Sivulasta niin työelämässä kuin harrastuksissa pitää opetella juuri sitä, mitä haluaa tehdä. Tämä ajatus taipuu myös eräänlaiseksi leikkisäksi motoksi.

– Minä teen mitä minä haluan, muut saavat tehdä mitä he osaavat. Se ei ole ylpeyttä, sillä opettelu on työstä, mutta samalla palkitsevaa.

LISÄÄ KERTOMUKSIA SEURAAVALLA AUKEAMALLA ▶▶

Taidevalaja Erkki Liukkoselle kiehtovinta on saada aikaiseksi juuri sellainen valu, kuin hän on itse halunnut. Hänen Taidepajansa ovet ovat keskiviikkoinen auki myös muille kuvataiteen harrastajille.

Elämä ei anna rauhaa uteliaalle etsijälle

75-vuotiaalla **Erkki Liukkosella** eläkevuosia on takana tusinan verran. Hän aloitti työskentelyn Rautpohjan valimolla jo nuorena, aluksi oppipoikana ja myöhemmin valimon raskaassa päässä, missä valmistettiin paperikoneen osia.

– 47 vuotta siellä taisi mennä. Sitten ne heittivät minut eläkkeelle, kun en itse ymmärtänyt lähteä, Liukkonen myhäilee.

» Minähän olen päätoiminen taidevalaja.

Eläkkeelle siirtyminen ei ollut Liukkoselle ongelma. Hänen on vaikea ymmärtää niitä, jotka valittavat tekemisen puutetta. Häntä itseään on läpi koko elämän vaivannut pikemminkin ajan puute.

– Kun on vanha omakotitalo, kesämökki ja virkeä vaimo, niin virikkeitä kyllä riittää! Sitä paitsi eihän elämästä jääda eläkkeelle. Jo työuran alkupuolella valaminen muut-

tui nopeasti vaativasta käsityöstä teolliseksi tuotannoksi. Se ei tyydyttänyt Liukkosena sisällä asuvaa käsityöläistä, joten hän alkoi tehdä töiden ohessa "iltahommina" pronsivalua. Sitä hän on harrastanut jo 1970-luvulta lähtien.

– Minähän olen päätoiminen taidevalaja. Ilmarinen on hyvä työnantaja ja palkka tulee ajallaan, vieläpä etukäteen kuukauden ensimmäinen päivä.

Joka päivä ei Liukkonen sentään työskentele, mutta aika usein hän suuntaa autonsa nokan kohti Vihtavuoreessa sijaitsevaa Taidekeskus Järvinlinnaa. Siellä hänellä on oma Taidepaja, jonka yksi funktio on avoimet ovet kaikille halukaille keskiviikkoinen.

– Minulla, niin kuin monella muullakin on semmoinen kirous, että vedän magneetin tavoin puoleeni kaikenlaisia teknisiä ongelmia. Toki kun on osaamista ja tietää kaikenlaista, niin nuoriso käy kysymässä neuvoja.

Liukkonen on valmis jakamaan pitkän kokemuksen kautta hankkimaansa tietoutta myös muille. Siitä on osoituksena myös se, että hän on pitänyt Jyväskylän kansalais-

opistossa valukurseja jo 35 vuotta.

Liukkosena mukaan viisikymmentä vuotta on mennyt sitä opettellessa, ja lisää, että hirveästi on tehtävä virheitä oppiakseen edellisessä työvaiheessa välttämään seuraavan vaiheen virheet.

» Minulla, niin kuin monella muullakin on semmoinen kirous, että vedän magneetin tavoin puoleeni kaikenlaisia teknisiä ongelmia.

– Vaikka eihän ihminen koskaan opi historiasta, vaikka sillä olisikin opetusarvoa. Tämä hetki on ratkaiseva, tulevaisuudesta ei tiedä.

Muita valajia löytyy Liukkosena arvion mukaan Suomesta vain kymmenkunta. Hän

olisi valmis siirtämään perinteitä nuoremmalle polvelle voimiansa mukaan.

– Jos olisi joku täyspäinen ihminen, joka haluaisi oppia tekemään tätä hommaa. Hänelle sanoisin, että tässä on verstaas, sen kun rupeat tekemään.

Valuohjat antavat Liukkoselle mielihyvää, miksei hieman rahaakin. Varsinkin isommat tekeleet voivat koostua jopa yli kymmenestä pienemmästä palasta. Se vaatii avaruudellista hahmottamista.

– Alitajunta ohjaa yllättävän paljon, siellä on valtava tietomäärä. Minulla on sellainen kyky, että pystyn mielikuvituksessa piirtämään puhtaalle seinälle muotin ja jakamaan sen kappaleiksi.

Muutoin eläkeläisen elämä sujuu Liukkosena mukaan tavalliseen tapaan arkisten askareiden parissa.

– Niille, jotka ihmettelevät miksi vanha äijä eläkkeellä viitsii vielä väantää, heittäisin mottona **Eino Leinon** sanat: "Tiedän ma: rauha mulle on mullassa suotu. Etsijän tielle ei lepo lempää luotu". Ei se elämä anna rauhaa uteliaalle etsijälle.

Erkki Hiekkavirta osti 17-vuotiaana omilla rahoillaan ensimmäisen viulunsa. Eläkepäivinä hän on uppoutunut musiikkiin entistä enemmän, ja harrastus on saanut myös uusia muotoja. Hiekkavirran aloitteesta käynnistettiin muun muassa keräyskampanja, jolla kerätään keskuomalaisien, lähinnä harrastajasäveltäjien tekemää musiikkia talteen jälkipolvia varten.

Musiikki kulkee mukana

80-vuotias **Erkki Hiekkavirta** on elämänsä aikana ehtinyt olla monessa mukana.

Metsänhoidon neuvोजना käynnistynyt työura vaihtui nopeasti erilaisiin vakuutusalan markkinoititehtäviin useammaksi vuosikymmeneksi. 1980-luvun lopulla alkoi yhteistyö tyttären appiukon kanssa tämän ilmastointiliikkeen. Hiekkavirta joutui ottamaan kokonaisvastuun firmasta appiukon kuoltua vain muutamaa vuotta myöhemmin.

Monien vaiheiden jälkeen Hiekkavirta lopulta myi menestystarinaksi osoittautuneen yrityksen vuonna 2004. Hän jatkoi vielä kaksi vuotta yrityksen hallituksen puheenjohtajana, kunnes siirtyi lopullisesti eläkkeelle.

Aluksi Hiekkavirta kävi usein morjesta-massa kavereita entisellä työmaalla. Nykyisin korkeintaan kerran vuodessa.

– Silloin tällöin tulee entisiä työkavereita vastaan, siinä sitten jutellaan pitkät ajat.

Viisitoista vuotta eläkeläisenä on silti pitänyt miehen kiireisenä, jopa yhtä kiireisenä kuin työvuosina.

– Moni sanoo, että silloin jää tyhjän päälle. Minulle eläkkeelle siirtyminen oli vain

siirtymistä tehtävistä toisiin. Suurin ero on siinä, että ei ole samanlaisia paineita. Jos jotakin on rästissä, niin luotan siihen, että ne tulee joskus tehtyä. Jos eivät tule, niin onko se niin nuukaakaan.

» Minulle eläkkeelle siirtyminen oli vain siirtymistä tehtävistä toisiin.

Kolme ensimmäistä eläkevuotta menivät tiiviisti Palokan Pelimannitalon suunnittelun ja rakentamisen merkeissä.

– Se oli täyttä elämää, vaikkei siitä palkkaa saanutkaan.

Nykyään Hiekkavirran eläkepäivät kuluvat moninaisten harrastusten parissa. Omilla metsämailla riittää raivaushommia ja keisäisin kodin pihapiirin puutarhatöissä vie-rähtää useampi päivä viikossa. Fyysisille har-

rustuksille hyvää vastapainoa tarjoaa monipuolinen musiikin harrastaminen, joka on kulkenut mukana lapsuudesta asti. Hänen isänsä oli viulupelimanni, joka pisti lapsensa laulamaan paljon, kun he olivat pieniä.

Hiekkavirran sisarusket esiintyvät edelleen yhdessä omalla kokoonpanollaan. Sen lisäksi Hiekkavirta on mukana useammassa muussakin yhtyeessä. Kahdessa ryhmässä hän toimii vetäjänä ja käytännön asioiden järjestelijänä.

Vanhemmiten painopiste on siirtynyt kansanmusiikista hengellisen musiikin puolelle.

– Hengelliset asiat ovat tulleet tärkeiksi ja koen että pystyn musiikin kautta tuomaan niitä parhaiten esille.

Erityisen tärkeä vaihe Hiekkavirralla oli kolmisenkymmentä vuotta kestänyt toiminta lasten musiikkiryhmien pyörittäjänä. Hänellä oli parhaimmillaan, nyt jo edesmenneen tyttärensä kanssa, yhteensä seitsemän lasten ryhmää.

– Laskin, että varmaan 300 lasta on ollut ryhmissäni. Sain ohjata lahjakkaita lapsia, joista on tullut musiikin tohtoreita, kantto-

reita ja tangoprinsessoja.

Eläkepäiviin on löytynyt myös uudenlaisia musiikkilaisia virityksiä. Hiekkavirran aloitteesta käynnistyi keräyskampanja, jolla kerätään keskuomalaisien, lähinnä harrastajasäveltäjien tekemää musiikkia talteen jälkipolvia varten. Nuottien lisäksi osa materiaalista on päätynyt videotallenteille. Nyt sävellyksiä on jo 1 200 ja tiedossa vielä yli kolmannes lisää. Kampanja on ylittänyt moninkertaisesti alkuperäiset tavoitteet.

Hiekkavirta on kiitollinen kotoa saamistaan tuesta niin työvuosinaan kuin harrastusten parissa toimiessaan. Vuosikymmenten ajan hän joutui työssään matkustamaan paljon. Kiivaimpina vuosina kilometrejä kertyi lähes 100 000.

– Vaimo hoiti kodin ja lapset. Hän pesi ja huolsi esiintymisasut minulle sekä vielä lapsille ja lastenlapsille. Sen lisäksi hän toimi monilla ulkomaankeikoilla huoltajana.

Myös tämän juttukokonaisuuden kirjoittaja Heikki Impiö siirtyi lähitulevaisuudessa eläkeajan harrastusten pariin työskenneltyään Jyväskylän seurakunnassa 40 vuotta.

Jyväskylän Vanhalla hautausmaalla on useita kulttuurihistoriallisesti arvokkaita hautoja, jotka heijastelevat Jyväskylän kaupungin historiaa. Vanhoja hautoja esittelemässä hautausmaiden kausityönjohtaja Sanna Rintakumpu.

Rikkaruohojen keskeltä voi löytyä arvokas hauta

Museovirasto etsii Vanhalta hautausmaalta kulttuurihistoriallisesti, paikallisesti tai valtakunnallisesti merkittäviä hautoja.

SAILA AARNIO teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Jyväskylän Vanhan hautausmaan hoitamattomille haudoille tehdään syksyn aikana kulttuurihistoriallinen arviointi. Tavoitteena on turvata valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön säilyminen ja saada hoitamattomat hautapaikat uudelleen käyttöön.

Arviointi tehdään hoitamattomille haudoille, jotka siirtyvät seurakunnan haltuun erillisen kuultusmenettelyn jälkeen.

Vanhaa hautausmaata pidetään valtakunnallisesti merkittävänä rakennettuna kulttuuriympäristönä.

– Vanha hautausmaa ja Taulumäen kirkko muodostavat koko Suomen mittakaavassa merkittävän kulttuurihistoriallisen kokonaisuuden. Vuonna 1838 käyttöön otettu hautausmaa heijastelee Jyväskylän historiaa, sillä sinne on haudattu lukuisia kaupungin kehittäjiä, kuten lääkäreitä, viranomaisia ja kunnallispoliitikkoja, kuvaa työryhmän jäsen, Keski-Suomen museon amanuessi Marja-Liisa Rajaniemi.

Reilu vuosi sitten Vanhalta hautausmaalta löydettiin hoitamattomien hautojen kartoituksessa muun muassa Alvar Aallon äidin Selma ”Selly” Aallon hauta.

Keväällä 2020 Jyväskylän seurakunnan ja Keski-Suomen museon edustajista koostuva työryhmä sai päätökseen hoitamattomien hautojen kartoituksen Jyväskylän Vanhalla hautausmaalla. Siellä valtaosa haudoista on ainaishautoja, jotka säilyvät omaisten hallinnassa niin kauan kuin he pitävät siitä huolta. Ainaishautakäytäntö oli Suomessa voimassa vuoteen 1956 asti, minkä jälkeen haudat on voinut lunastaa määräajaksi.

» Kukat eivät ole välttämättömyys, mutta alueen tulee olla siisti.

Jyväskylän seurakunnassa hautapaikka ostetaan nykyään 25 vuodeksi. Omaiset voivat lunastaa hautapaikalle jatkoaikaa, kun hallintoyksikön jäsen, Keski-Suomen museon amanuessi Marja-Liisa Rajaniemi.

Jyväskylän seurakunnan ylipuutarhuri Mervi Muinosen mukaan

hauta luokitellaan hoitamattomaksi, jos se on yleisesti epäsiisti.

– Jos hautamuistomerkki tai sen reunakivet ovat vinossa tai jos nurmella tai hiekkapinnalla kasvaa rikkaruohoa. Kukat eivät ole välttämättömyys, mutta alueen tulee olla siisti, hän linjaa.

Hautojen kuntoa seurataan kolme vuotta. Viimeisimmässä kartoituksessa Vanhalla hautausmaalla havaittiin 41 huonokuntoista hautausta, joista tehtiin virallinen kuultus eli hautojen haltijoille ilmoitettiin asiasta kirjeitse tai laittamalla lappu haudalle.

– Omaisille annettiin vuosi aikaa kunnostaa hauta. Kuultuksen tuloksena 14 hautausta kunnostettiin ja poistettiin hoitamattomien hautojen listalta, kertoo Jyväskylän seurakunnan hautausjohtaja Antti Pekuri.

Vanhalla hautausmaalla on myös useita isoja sukuhautoja, esimerkiksi kauppaneuvos Julius Johnsonin (1845–1923) perheen hauta. Johnson rakennutti omissaan Kuokkalan sahan viereen perheelleen kivialon vuonna 1904. Wivi Lönnin suunnittelema rakennus tunnetaan nykyään Kuokkalan kartanona.

Hoitamattomien hautojen arviointia pyritään myös siihen, että Vanhalla hautausmaalle saatavien uusien arkkupaikkojen ne haudat, joita ei päädytä säilyttämään kulttuurihistoriallisiin perusteisiin, voidaan ottaa uudelleen käyttöön.

Kulttuurihistoriallisessa arvioinnissa pohditaan sitä, onko hauta kulttuurihistoriallisesti, paikallisesti tai valtakunnallisesti merkittävä. Amanuessi Rajaniemen mukaan olennaista on tarkastella, kuvaako hauta oman yhteisönsä tai sitä ympäröivän kaupungin historiaa. Hautakivestä arvioidaan sen taiteellista arvoa ja sitä, miten se edustaa omaa aikakauttaan.

» Polttohautaus kaikkine muotoineen on meidän uutta kulttuuri-perintöämme.

– Tärkeää on myös se, että hauta arvioidaan osana suurempaa kokonaisuutta. Miten se suhtautuu ympärillä oleviin hautoihin ja osastoon, jolla se sijaitsee, hän valottaa.

Hoitamattomien hautojen arviointia pyritään myös siihen, että Vanhalla hautausmaalle saatavien uusien arkkupaikkojen ne haudat, joita ei päädytä säilyttämään kulttuurihistoriallisiin perusteisiin,

voidaan ottaa uudelleen käyttöön. Rajaniemi ymmärtää, että tämä voi tuntua oudolta ajatukselta.

– Näin hautausmaa säilyy kuitenkin aktiivisessa käytössä, siellä käyvät uudet sukupolvet ja hautausmaa pysyy elävänä.

Noi 5,2 hehtaarin kokoisella Vanhalla hautausmaalla on haudattu noin 14 000 henkilöä. Tällä hetkellä sieltä saa vuosittain viimeisen leposijan noin 180 vainajaa, joista valtaosa tuhkataan.

Marja-Liisa Rajaniemen näkemyksen mukaan polttohautaus muuttaa hautausmaiden ilmettä merkittävästi.

– On erilaisia hautauspaikoja, tuhkansirttelualueita, muistolehtoja, metsähautausmaita. Hautamuistomerkit sijoittuvat tiiviimmin, ja omaiset tuovat haudoille koristeita ja muistoesineitä. Kokonaisuus on runsaampi ja monimuotoisempi, vaikka hautausmuistomerkkien koko pienenee.

Hän pitää hyvänä sitä, että polttohautaus on palauttanut vanhan sukuhautojen perinteen.

– Uurnan voi laskea suvun tai perheen arkkuhautaan. Polttohautaus kaikkine muotoineen on meidän uutta kulttuuri-perintöämme, Rajaniemi summaa.

Apua & Tukea

Elämän huolien ja murheiden kanssa ei tarvitse jäädä yksin. Tähän on koottu Jyväskylän seurakunnan palveluja, jotka tarjoavat tukea ja apua eri elämäntilanteissa.

OTA ROHKEASTI YHTEYTTÄ!

LASTENHOITOAPU Jyväskylän seurakunnan varhaiskasvatus tukee perheitä korona-aikana tarjoamalla lasten ulkoiluapua. Hoitoapu on maksutonta. Lastenhojaajien yhteystiedot: jyvasskylanseurakunta.fi

DIAKONIAN VASTAANOTOT Korona-aikana ajanvarauksella. Diakoniatyöntekijään voit ottaa yhteyttä, kun haluat miettiä elämäntilannettasi, tarvitset tilapäistä ruoka-apua tai etsit ratkaisuja muihin arjen ongelmiin. Yhteystiedot: jyvasskylanseurakunta.fi/diakonia-ja-auttaminen

PERHEASIAIN NEUVOTTELUKESKUS Keskusteluapua parisuhteen ja perheen kysymyksissä. Ajanvaraus tiistaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin kello 12–14.30 numerossa 044 774 7052.

OPPILAITOSPAPIT JA -DIAKONI Opiskelijoille ja henkilökunnalle. Heidän kanssaan voit keskustella mieltäsi painavista asioista. Tarkemmat yhteystiedot: jyvasskylanseurakunta.fi/oppilaitospappi

SAIRAALAPAPIT Potilaita, omaisia ja sairaaloiden henkilökuntaa varten. Kun tarvitset kuuntelijaa, kun toivot, että puolestasi rukoillaan, haluat saada ehtoollisen tai haluat hyvästellä vainajan. Yhteystiedot: jyvasskylanseurakunta.fi/yhteystiedot/sairaalapapit

KIRKON Keskusteluapua Kirkon keskusteluapu tarjoaa henkistä tai hengellistä tukea netissä, chatissa, puhelimitse tai kirjeitse. Palveleva puhelin on avoinna joka ilta kello 18–24 numerossa 0400 221 180. Muut kanavat: evl.fi/kirkonkeskusteluapu

OPPILAITOKSET

Ota yhteyttä oppilaitostyöntekijöihimme:

Toimimme:

Yliopistolla
JAMK:lla
Gradialla
Lukioissa

Olet tervetullut juttelemaan!

KUVASSA
Jyväskylän
yliopiston
pappi

Matti
Väätäinen

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI

Arkisin 9–15 puh.
040 535 2328

Kaikki keskusteluapumme on aina luottamuksellista. Keskusteluiden ei tarvitse koskea lainkaan uskontoa.

Kuuntelemme Sinua.

KUVASSA
Keltinmäen
aluekappalainen
(vt.)

Kirsi
Pohjola

ERO!

RYHMÄ 12–15-VUOTIAILLE, joiden vanhemmat ovat eronneet. Maksuton.

Luovasti ja jutellen eteenpäin vanhempien erosta. Ensimmäinen kokoon-tuminen 16.9. klo 18–19.30. Ryhmä kokoontuu 8 kertaa osoitteessa Polttolinja 37.

Ryhmän vetäjinä Marjo Nieminen (050 549 7014) ja Ulla-Majja Grönholm (050 340 9892).

Ilmoittautumiset ja lisätiedot puh/WhatsApp 6.9. mennessä. **JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA**

Kukitamme elämäsi juhlat!

Uutisia hyvässä hengessä!

Viherlandia
Onnella on juuret

Kammintie 6, 40520 Jyväskylä viherlandia.fi Puh. 010 617 1932 leikko@viherlandia.fi
Puheluhinnat: 8,35 snt/puh. + 12,09 snt/min.

LAKIASIANTOIMISTO VARATUOMARI RIITTA KIVELÄ
p. 0500 545 689
Kauppakatu 28 huoneisto 24 40100 Jyväskylä riitta@lakikivela.fi www.lakikivela.fi

perunkirjoitukset • kaupat • lahjat • testamentit ym. lakiasiane • palvelua myös kotikäynteinä

JYVÄSKYLÄN YKKÖSAPTEEKKI

Seppälän Citymarket
Vasarakatu 29, 40320 Jyväskylä
Palvelemme: ma-la 9-20, su 12-18
www.jyvaskylanykkosapteecki.fi

Mainoksesi Henki & elämä -lehdessä?

Ota yhteyttä:
Juha Kurvinen
040 665 5983
juha.kurvinen@kotimaa.fi

KOTIMAA

LAPSIKUORO

6–12-VUOTIAILLE

Syyskuussa aloittaa uusi lapsikuoro, johon kaivataan laulajia. Kuoron on iloista, hyvän mielen toimintaa. Harjoitukset kauppakeskus Sepän Kipinässä **KESKIVIIKKOISIN KLO 17:30–18:30.** KUORO ON MAKSUTON!

ILMOITTAUDU: jyvaskylanseurakunta.fi/tule-mukaan/musiikki/lapsikuoro

Tervetuloa mukaan!

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

Nukketeatteri- MUSKARI

Nukketeatterimuskari 3–6-vuotiaille Palokan kirkolla tiistaina 5.10., 9.11. ja 7.12. klo 17.30–18.30

Nukketeatterimuskarissa pääset kertomusten mukaan itse musisoiden ja nukeilla näytellen. Ilmoittaudu mukaan seurakunnan nettisivujen kautta.

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

PALOKAN KIRKON JUHLAVIIKKO

SU 5.9. - LA 11.9.2021

Palokan kirkon peruskorjaus on saatu päätökseen, ja vietämme juhlaviikkoa erilaisine tapahtumineen.

PALOKAN KIRKON KÄYTTÖÖNOTTOMESSU SU KLO 10
Kirkon siunaamisen toimittaa kirkkoherra Arto Viitala. Liturgi: Teija Laine. Avustavat papit Seppo Hautalahti ja Ulla Palola. Kanttorit: Liisa Partanen, Tuovi Ruhanen. Musiikki: kirkkokuoro ja soitinyhtye

AVOIMET OVET MA-PE KLO 14-17 kirkon yläkerrassa
Kirkkotorilla on polku, jonka voit kulkea kaikessa rauhassa hiljentyen.

OLOTUPA TI KLO 12-15 kirkon alakerrassa
Mukana diakonit Päivi Itkonen ja Elina Romar.

AAMURUKOUSHETKI KE KLO 7.30 kirkkosalissa
diakoni Päivi Itkosen johdolla.

NUORTEN SYYSKAUDEN AVAJAISET KE KLO 18-21 kirkon alakerrassa.
Mahtavaa ohjelmaa, kilpailua, infoa, biljardia, jalkapallopelejä ym.

PÖYTÄLAATIKON PARHAAT to klo 19 kirkkosalissa.
Kanttori Tiina Laihon sävellyskonsertti vie kuulijat matkalle laulujen kautta opiskeluaajoistaan tähän päivään. Taustalla ja tarinoissa, joihin laulut liittyvät, on mukana Jumalan johdatus ja huolenpito sekä kiitos.

RUNOSEURAT PE KLO 18 kirkon yläkerrassa.
Voit tulla kuuntelemaan tuttuja runoja tai voit myös tuoda mukana itsellesi tärkeän runon ja kertoa siitä muille. Juontajana pastori Seppo Hautalahti.

AAMU KIRKOLLA LA KLO 10-12 alakerran harrastilassa.
Tule mukaan ideoimaan toimintaa kirkolle työntekijöiden kanssa.

TERVETULOAA KIRKOLLE!

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

TUNTEISIIN!

HEI SINÄ 15–18-VUOTIAS

MUSIIKISTA KIINNOSTUNUT NUORI!

Tule tutustumaan tunteisiin musiikin avulla 28.9. alkaen! Aiempaa osaamista musiikista ei vaadita. Ryhmässä harjoitellaan tunteiden ilmaisemista musiikin kuuntelemisen, luovien menetelmien mm. yhdessä soittamisen, maalaamisen ja liikkeen avulla.

Ilmoittautuminen 10.9. mennessä: pauliina.juntunen@saunalahti.fi

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

OVET AUKI!

KAUPUNGINKIRKKO 2000-luvulla

Jyväskylän Kaupungin-kirkko peruskorjataan lähivuosina. Onko sinulla ideoita ja ajatuksia uudistuksen suunnitteluun?

Osallistu! Millainen kirkko sinua kutsuisi? Vastaa kävijäkyselyyn 10.9. mennessä osoitteessa: jyvaskylanseurakunta.fi & osallistut samalla arvontaan.

Tule mukaan! Kirkkorakenus ajassa: Kaupunginkirkko-seminaari tiistaina 21.9. kello 9–16 kirkolla. Striimattuna: [youtube.com/henkielama](https://www.youtube.com/henkielama)

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

Pariskunnille apua Kilpisenkadulla

Jyväskylän seurakunnan perheasiain neuvottelukeskus on muuttanut Matarankadulta takaisin Kilpisenkatu 4:ssä sijaitseviin uusittuihin toimistotiloihin.

Perheasiain neuvottelukeskus auttaa keskiuomaisia pareja muun muassa vuorovaikutukseen, seksielämään, vieraantumisen tunteisiin, uskottomuuteen ja väkivaltaan liittyvissä ongelmatilanteissa. Erotilanteissa perheasiain neuvottelukeskus tarjoaa muun muassa perheasiainsovitteita ja vertaistukiryhmiä, joissa voi käsitellä eron, vanhemmuuteen ja uusperheeseen liittyviä tunteita ja kysymyksiä.

Asiakasajanvarauksen puhelinnumero on 044 774 7052. Soittokello 9–16 kirkolla. Tapaukset ovat mahdollisia sekä kasvokkain että etänä videon tai puhelimen välityksellä asiakkaiden toiveiden mukaisesti. Ryhmät ja palvelut ovat maksuttomia ja kaikille avoimia.

Tukea Haitin maanjäristyksen uhreille

Kirkon Ulkomaanapu (KUA) on myöntänyt 100 000 euroa katastrofapua Haitin maanjäristyksestä kärsineiden ihmisten auttamiseen. Haitissa tapahtunut voimakkuudeltaan 7,2 asteen maanjäristys on aiheuttanut maan eteläosissa valtavaa tuhoa. Maanjäristys on romahduttanut rakennuksia ja katkonut liikenneyhteyksiä. Tuhansia ihmisiä on kuollut, loukkaantunut tai raportoitu olevan kateissa. Järjestys on vaikuttanut arviolta ylin puoleen maan väestöstä, ja tuhot ovat laajat ja mittavat.

Kirkon Ulkomaanapu toimittaa hätäavun yhteistyössä Norjan Kirkon Ulkomaanavun ja muiden maassa toimivien ACT-järjestöjen kanssa. Apua on pyydetty välttämättömiin perustarvikkeisiin kuten ruokaan, hygieniapakkauksiin, huopiin ja suojiin.

Ilmoita lapsesi Kirjepyhäkouluun

Kirjepyhäkoulu tuo kerran kuukaudessa pyhäkouluhetken kotiin. Kirje sisältää Raamatun kertomuksia, askartelutehtäviä ja muuta mukavaa puuhaa. Pyhäkouluhetken voi viettää itsenäisesti tai yhdessä aikuisen kanssa.

Kirjepyhäkoulu on kaikille lapsille avoin ja maksuton.

Kirjepyhäkouluun voi ilmoittautua Jyväskylän seurakunnan nettisivujen kautta osoitteessa jyvaskylanseurakunta.fi/tule-mukaan/lapsille-ja-lapsiperheille/kirjepyha-koulu. Lisätietoja voi kysyä lastenohjaaja Riitta Haaparanta-Kocabiyykiltä, 050 372 5573, riitta.haaparanta-kocabiyyk@evl.fi.

KIRKOT SOIVAT JA LOISTAVAT VALON KAUPUNGISSA

JYVÄSKYLÄN KAUPUNGINKIRKKO – Daniel Besnyon futuristista valomaisemaa & ääniä tulevasta ja menneestä

KORPILAHDEN KIRKKO – Pehmeää kynttilänvaloa & elävää musiikkia

TAULUMÄEN KIRKKO – Jyväskylä Sinfonia & Kari Kolan klassista valomaailua

Valon kaupunki 2021 Jyväskylässä 23.–25.9.

Koko ohjelma ja aikataulut 3.9. alkaen: valonkaupunki.jyvaskyla.fi

Tapahtumissa huomioidaan ajanmukaiset turvallisuus-ohjeistukset.

Valon kaupunki • Jyväskylä • JYVÄSKYLÄSINFONIA

KUVA: Daniel Besnyon teoskuviusta.

Tapahtumat 26.8.–29.9.

Jyvaskylän seurakunnan tapahtumat järjestetään korona-aikana viranomaisen kulloistenkin ohjeiden mukaisesti. Ajankohtaisimmat tiedot löytyvät verkkosivuiltamme osoitteessa [jyvaskylan-seurakunta.fi](#).

TAULUMÄEN KIRKKO

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ Iltamessu su 29.8. klo 18, Eeva-Kaisa Rossi, Päivi Perttilä.

Tuomasmessu su 5.9. klo 18, Johanna Puupponen, Johanna Tikkanen, Piia Laasonen. Mukana Gideonit. Katsottavissa suorana osoitteessa [youtube.com/henkielama](#).

Pispanmessu su 12.9. klo 15, piispa Simo Peura, Heli Ahonen, Arto Viitala, Jukka Hassinen, Maria Salmela. Yhteisen seurakuntatyön johtajan Heli Ahosen virkaan asettaminen. Kirkkokahvit. Katsottavissa suorana osoitteessa [youtube.com/henkielama](#).

Kansainvälinen messu su 19.9. klo 18, Raimo Laine, Jukka Hassinen, Hanna Penttinen. Iltamessu su 26.9. klo 18, Jukka Hassinen, Sirpa Berg, oboe.

MUSIIKKITILAISUUDET

Kesäkonsertit 2021: Espanjalainen sielunmessu ja virtuoottiset urut ti 31.8. klo 19. Cantus Alaudae on suomalainen vanhan musiikin vokaaliryhtye, jossa laulavat sopraanot Kaisa Kelloniemi ja Anu Mattila, altot Eli-na Aho-Kuusama ja Anna Edgren, tenorit Mats Lillhannus ja Juho Punkeri sekä basso Pekka Alonen ja baritoni Lauri Solin. Liput ovelta 5/10/15 euroa (rajoitettu määrä). Konsertti on nähtävissä veloituksetta suorana myös osoitteessa [youtube.com/henkielama](#).

HALSSILA

AIKUISILLE
Miesten tupailta ti 31.8. klo 17.30 Kipinä. *Punainen marja mustassa aukossa*, biologi-teologi Seppo Rytönen.

Askartelupaja to 2.9., 16.9. ja 30.9. klo 13 Kipinä. Maksuton. Tule askartelemaan omia tai ohjattuja askarteluita omaksi tai toisten iloksi parittomien viikkojen torstaisin

Pietarin Killan Psalmi-ilta ti 14.9. klo 17.30 Kipinä. *Psalmi 71*, senioripsykologi Arto Mikkola.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE

Päiväkerho 2–5-vuotiaille ma klo 13 ja ke–to 9.30 Kipinä, Kauppakeskus Seppä. Ilmainen. Ilm. seurakunnan nettisivuilla. Tied. 050 441 4215.

Ekavauvaryhmä ma klo 13 Kipinä. Vauvan toivotaan olevan alle 7 kk:n ikäinen aloittaessaan ryhmän. Mahdollisia vapaita paikkoja voi tiedustella 044 430 9748.

Perheolkkari to klo 9.30 Kipinä.

Kipinän teemaillat perheille (ei ennakkoi-moittautumista):

Äiti–tytär-ilta ma 6.9. klo 17.30. Ilmainen.

Isien ja poikien ilta ma 13.9. klo 17.30. Ilmainen.

Vanhemmuuden värit ma 27.9. klo 17.30. Kes-

kustelua vanhemmuuden monenkirjavista sä-

vyistä: iloista, huolista, ihanuudesta, haasteista

Lapsille omaa ohjelmaa.

HUHTASUO

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ
Messu su 29.8. klo 12 Huhtakoti, Paulus Pikka-

rainen, Hanna Penttinen.

Messu su 12.9. klo 12 Huhtakoti, Annemari Siis-

tonen, Hanna Penttinen

Sanan anna koskettaa –raamattupiiri ke klo 17.30 Kipinä (8.9. alkaen), Tapio ja Kaija Karja-

lainen, Anneli Valkonen.

Messu su 12.9. klo 12 Huhtakoti, Tuulia Kokko-

nen, Hanna Penttinen.

Messu su 19.9. klo 12 Huhtakoti, Annemari Siis-

tonen, Hanna Penttinen

Messu su 26.9. klo 12 Huhtakoti, Juho Puhto,

Hannes Asikainen.

APUA JA TUKEA TARVITSEVILLE
Sururyhmä läheisensä menettäneille Telkän-

tie 2 C kerholla 30.9. kello 17 alkaen. Ryhmä

kokoontuu seitsemän kertaan, viimeinen ko-

koontuminen 31.1. Mukaan mahtuu 7-8 osal-

listujaa. Ryhmää vetävät pastori Annemari Siis-

tonen ja diakoni Juha Halonen. Tiedustelut ja

ilmoittautuminen 20.9 mennessä Juha Halo-

nen p. 050 549 7024.

AIKUISILLE

Miesten tupailta ti 31.8. klo 17.30 Kipinä. *Pu-*

nainen marja mustassa aukossa, biologi-teologi

Seppo Rytönen.

Yhteisolkkari to klo 8.30 Huhtasuon yhteis-

oimintapiste, Nevakatu 1. Sukupolvien avoin

kohtaamispaikka. Laulellaan, leikitään, jutel-

laan, ollaan yhdessä.

Askartelupaja to 2.9., 16.9. ja 30.9. klo 13 Kipi-

nä. Maksuton. Tule askartelemaan omia tai oh-

jattuja askarteluita omaksi tai toisten iloksi pa-

rittomien viikkojen torstaisin.

Pietarin Killan Psalmi-ilta ti 14.9. klo 17.30 Kipi-

pinä. Senioripsykologi Arto Mikkola.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE

Alakoululaisten kaakaot to klo 12.30 Huhta-

suon yhteis toimintapiste, Nevakatu 1. Kaikil-

le avoin, pieni ilmainen välipala, mukavaa puu-

haa, läksyjentekomahdollisuus. Tied. 044 430

9748.

Päiväkerho 2–5-vuotiaille ma klo 13 ja ke–

to 9.30 Kipinä, Kauppakeskus Seppä. Ilmai-

nen. Ilm. seurakunnan nettisivuilla. Tied. 050

441 4215.

Ekavauvaryhmä ma klo 13 Kipinä. Vauvan toi-

votaan olevan alle 7 kk:n ikäinen aloittaessaan

ryhmän. Mahdollisia vapaita paikkoja voi tie-

dustella 044 430 9748.

Perheolkkari ti klo 9.30 Kipinä.

Kipinän teemaillat perheille (ei ennakkoi-

moittautumista):

Äiti–tytär-ilta ma 6.9. klo 17.30. Ilmainen.

Isien ja poikien ilta ma 13.9. klo 17.30. Ilmai-

nen.

Vanhemmuuden värit ma 27.9. klo 17.30. Kes-

kustelua vanhemmuuden monenkirjavista sä-

vyistä: iloista, huolista, ihanuudesta, haasteista

Lapsille omaa ohjelmaa.

KELJONKANGAS

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ
Neulasmessu su 12.9. klo 16 Neulaskoti, Esko

Helenius. Pyhäkoulu.

AIKUISILLE

Toivon torstai to 16.9. klo 18.30 Neulaskoti. *Ti-*

laa toivolle, Jari Nordman, Pasi Heikkilä.

Olohuone toiminnan syksyä käynnistetään ko-

ronarajoitusten puitteissa. Seuraa ilmoittelua

ilmoitustauluilta, alue seurakunnan Facebook-

sivulta ja Instagramista tai soita 041 730 3226

(Keljonkangas)/050 598 0951 (Säynätsalo).

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE

Perhekerho ma klo 9.30 Neulaskoti. Ohjelmas-

ta leikkiä, laulua ja pieni hartaushetki. Koron-

aan vuoksi ilmoittautuminen perjantaihin klo

14 mennessä. Ilmoittautumiset viestillä 050

5863 056.

Vauvakerho ma klo 13.30 Neulaskoti. Avoin

ryhmä alle 1-v. ekavauvalle oman aikuisen

kanssa. Ilmoittautuminen edellisen viikon per-

jantantoihin klo 14 mennessä Tarjalle, p. 050 442

0198

Pyhäkoulu su 12.9. klo 16 Neulaskoti. Lasten

oma hetki Raamatun sanoman äärellä, rukous-

ta, hiljentymistä, musiikkia sekä yhdessäoloa.

KELTIMÄKI

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ
Rukoushetki pe 27.8. ja 24.9. klo 8.30 kirkko.

Jumalanpalvelus su 29.8. klo 10 kirkko, Marja

Rämänen, Heli Nieminen.

Jumalanpalvelus su 5.9. klo 10 kirkko, Kristiina

Ridampää, Kirsi Pohjola, Heli Nieminen.

Liikkuva hartaus ke 8.9. klo 13 Kylätalo Keidas.

Jumalanpalvelus su 12.9. klo 10 kirkko, Tiina

Koskela, Marja Rämänen, Ilpo Vuorenoja.

Keltinmäen kävely ke 22.9. klo 13. Lähtö kir-

kon pihalta klo 13. Keltinmäen maastossa noin

2 km lenkki. Säävaraus.

Jumalanpalvelus su 26.9. klo 10 kirkko, Marja

Rämänen, Tiina Koskela, Heli Nieminen.

AIKUISILLE

Kätevästi käsillä – diakonian ja lähteyksen

toimintapiiri to 9.9. ja 23.9. klo 14 kirkko.

Päiväpiiri ma 13.9. klo 13 Kuohun kylätalo.

Tarinatupja ti 21.9. ja 28.9. klo 13 Saihokatu 4,

Kypärämäki. Keskustellaan yhdessä joka viikko

vaihtuvasta aiheesta.

Päiväkahvit ti 21.9. ja 28.9. klo 14 Saihokatu 4,

Kypärämäki. Vapaaehtoinen maksu 2e.

Diakoniatyöntekijä tavattavissa to 23.9. klo

11.30–13 Kylätalo Keidas.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE

Perheolkkari ti klo 9 Erämiehenkatu 6. Yhdessä-

olo on paikka lapsille ja perheille. Koronarajoit-

tusten vuoksi ilmoittautuminen viestillä kerho-

aamuna klo 8 alkaen 050 380 0426.

Perheolkkari ke klo 9 kirkko. Koronarajoitusten

vuoksi ilmoittautuminen viestillä kerho-

aamuna klo 8 alkaen 050 412 1514.

MUU

Retki-ilta Ladun Majalla ke 15.9. klo 17.30

Ronsuntaipaleentie 279. Luontoaiheista teke-

mistä, omat makkarat mukaan. Tied. 050 340

9891.

KESKUSTA

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ
Päivärukous to 26.8. klo 13 Kaupunginkirkko,

Satu Konsti, Pertti Tahkola.

Messu su 29.8. klo 10 Kaupunginkirkko, Satu

Konsti, Pertti Tahkola. Kirkkokahvit Vanhassa

pappilassa.

Viikkomessu to 2.9. klo 13 Kaupunginkirkko,

Ville Tikkanen, Piia Laasonen.

Messu su 5.9. klo 10 Kaupunginkirkko, Ville

Tikkanen, Miikka Tarpeenniemi, Hanna Pent-

tinen.

Kutsu syntymäpäiväjuhlaan

Jumalanpalvelus su 5.9. klo 10 ja syn-

tympäpäiväjuhla heti sen jälkeen Kau-

puunginkirkossa. Kutsumme Sinua

Keskustan alue seurakuntalainen, joka

täytit 70, 75, 80, 85, 90 tai sitä enem-

män tammi–huhtikuussa 2021. Voit

tulla yksin tai yhdessä ystävän kanssa.

Ilmoittautumiset diakonissa Lea Pieti-

läinen 050 549 7027 tai diakoni Kaisa

Toivanen 050 340 0665.

Viitakodin hartaus

ke 8.9. klo 13 Viitaniemen-

tie 24.

Viikkomessu to 9.9. klo 13 Kaupunginkirkko,

Miikka Tarpeenniemi, Pertti Tahkola.

Messu su 12.9. klo 10 Kaupunginkirkko, Miika

Tarpeenniemi, Niina Kari, Piia Laasonen, Juk-

ka Hassinen.

KohtaamisPaikan iltamessu su 12.9. klo 17

Kaupunginkirkko.

Viikkomessu to 16.9. klo 13 Kaupunginkirkko.

Messu su 19.9. klo 10 Kaupunginkirkko, Tuija

Mannström, Pertti Tahkola.

Viikkomessu to 23.9. klo 13 Kaupunginkirkko,

Niina Kari, Irina Vavilova.

Messu su 26.9. klo 10 Kaupunginkirkko, Niina

Kari, Ville Tikkanen, Pertti Tahkola.

Viikkomessu to 30.9. klo 13 Kaupunginkirkko,

Seppo Wuolio, Piia Laasonen.

APUA JA TUKEA TARVITSEVILLE

Sururyhmä läheisensä menettäneille 21.10.

kello 18 alkaen Silmu (Kilpisenkatu 8). Ilm. dia-

koni Kaisa Toivaselle 050 340 0665 tai pappi

Ville Tikkaselle 050 400 0013.

LÄHETYS- JA AVUSTUSTYÖ

Lähetyspiiri ke 8.9. klo 10 Valtiontalo. Nimik-

kolähettien kuulumiset ja rukousta heidän

puolestaan. Aamukahvit suolaisen ja make-

an kera.

Maailma silmussa -ilta ke 15.9. klo 18 Valtio-

talo, Kilpisenkatu 8. Alkuhartaus, tutustumme

lolle sulle ja mulle -lähtelysnäyttelyyn (SLS), ilt-

pala. Tied. 050 549 7001.

Sadonkorjuujuhla Vanhassa pappilassa

Kirkkokahvit ja sadonkorjuujuhla su 29.8. klo 11.30 Vanha pappilan pihalla Kaupunginkirkon messun jälkeen (sateella sisätiloissa). Tarjolla sadonkorjuuherkkuja ja arpajaiset. Tuotto lähetystyön hyväksi.

AIKUISILLE

Idun Neuleolkkari ke 1.9., 15.9. ja 29.9. klo

17.30 Lastentila Itu, Kilpisenkatu 6. Tule mu-

kaan oman neuleesi kanssa tai jos haluat neu-

loa seurakunnan hyväntekeväisyteen, saat

Tapahtumat 26.8.–29.9.

Sanajumalanpalvelus su 19.9. klo 10 kirkko, Risto Vallipuro, Sirpa Piilonen. Rippikouluinfo, kirkkokahvit.

Messu su 26.9. klo 10 kirkko, Kirsi Pohjola, Risto Vallipuro, Maria Paukkunen. Suntu Seijan virkaan siunaaminen, kirkkokahvit.

Sanan ja rukouksen ilta su 26.9. klo 18 kirkko. Kristityn vapaus, Risto Närhi, Risto Vallipuro. Iltakahvit.

MUSIIKKITILAISUDET

Musiikkikerho koululaisille (4–6 lk) ke klo 16 kirkko. Välipala. Tied. ja ilm. sirpa.piilonen@evl.fi tai 040 560 9913.

APUA JA TUKEA TARVITSEVILLE

Lahjoitusruuan jakelu to 26.8., 9.9. ja 23.9. klo 10.30 kirkko.

AIKUISILLE

Miesten saunailta ke 15.9. klo 17 Sarpatti. **Naisten ilta** pe 17.9. klo 18 srk-sali. Deep Talk Saviruukku-teemalla, ohjaa Ritva Parkkali, musiikki Tuula Hakkarainen.

NUORILLE

Yhteinen kokoontuminen ja lauluilta 2020–21 riparilaisille to 30.9. klo 18 kirkko. Leiri-muistoja, lauluja, iltahartaus ja iltapala. Tied. sirpa.piilonen@evl.fi, 040 560 9913.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE

Tukea arkeen. Tarvitsetko apua arjessa, hetken hengähdystä, juttuseuraa tai muuta apua arjessa. Ota yhteyttä 0400 560 542 tai 0400 185 326.

Perhekerho ti klo 9.30 kirkko ja Puuppolan kerhotila.

Perhekerho ulkona ti klo 9.30 kirkon alapiha. **Musiikkikerho lapsille (1–3 lk)** ke klo 15 kirkko.

Kaiken kansan ilta ke 8.9. klo 18 kirkon pihalla. Monenlaista puuhaa, makkaran- ja letunpaitoa, kahvia/mehua, musiikkia.

VAAJAKOSKI

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ Messu su 29.8. klo 10 Kuovienmenen kappeli, Eeva-Kaisa Rossi. Päivi Perttilä. Pyörällä kirkkoon! Lähtö klo 9 Vaajakosken kirkolta, kirkkokahvit. Ei messua kirkossa.

Messu su 5.9. klo 10 kirkko, Arto Kauppinen, Eveliina Modinos. Diakonissa Marita Riikosen virkaan siunaaminen. Kirkkokahvit.

Messu su 12.9. klo 10 kirkko, Esa Jurva, Päivi Perttilä.

Messu su 19.9. klo 10 kirkko, Eeva-Kaisa Rossi, Eveliina Modinos.

Raamattuluento su 21.9. klo 18.30 kirkko. *Ruut – Suoja Jumalan siipien alla.* Kari Valkonen raamattuluento. Kahvit klo 18 alkaen.

Nuorten messu ke 22.9. klo 18 kirkko.

Messu su 26.9. klo 10 kirkko, Heli Karjalainen, Päivi Perttilä.

Sanan ja rukouksen ilta ti 28.9. klo 18.30 kirkko, Kari Valkonen. Kahvit klo 18.

LÄHETYS- JA AVUSTUSTYÖ

Lähetyspiiri ti 7.9. ja 21.9. klo 13 kirkko. Lähetystyön ajankohtaisia kuulumisia ja hartaus.

AIKUISILLE

Keskiviikkokerho ke 8.9. ja 22.9. klo 13 kirkko. **Raamattunopetus** ke 15.9. klo 18 kirkko, Mirja Jokela ja Ursula Hyvärinen.

Cafe Hyvä Hetki to klo 8 kirkko. Kaiken ikäisille. Ilm. ke klo 15 mennessä: 040 574 2026, 040 090 5915.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE

Metsäperhekerho ti 31.8., 14.9. ja 28.9. klo 9 Kaunisharjun kerhotila. Ilmoita tulostasi viestillä 040 574 1792.

Ekavauva-Pallerot ti klo 13 kirkko. Vertaistukiryhmä ensimmäisen lapsensa saaneille perheille lapsen ensimmäisen ikävuoeden ajaksi. Kysy vapaita paikkoja.

Taaperokerho ke klo 9 Kaunisharjun kerhotila. Ilmoita tulostasi viestillä 040 574 1792.

Ilon murusia tupa ke klo 9 kirkko. Ilm. kerhoamuna klo 8–9 p. 040 574 2026/0400 905 915.

Perhekerho ti 7.9. ja 21.9. klo 9 Kaunisharjun kerhotila. Ilm. tulostasi viestillä 040 574 1792.

Yhteiset

KOHTAAMISPAIKKA

KohtaamisPaikka @ Palokan kirkko su 29.8. klo 17, Mika Kilkki.

BrunssiKirkko @ Kristillinen koulu su 5.9. klo 11, lastenohjelmat. Klo 13 KahviKirkko @ Kristillinen koulu, ilmoittautumiset whatsappilla 044 524 3904.

KohtaamisPaikka @ Kaupunginkirkko su 12.9. klo 17, Mika Kilkki.

BrunssiKirkko @ Kristillinen koulu su 19.9. klo 11, lastenohjelmat. Klo 13 KahviKirkko @ Kristillinen koulu.

Avoliittokurssi joka toinen to klo 18–20 (26.8. alkaen). Nyyttarit, videoita, opetus, parityöskentelyä, rukousta. Tied. ja ilm. alfa.palokka@gmail.com.

Online Alfa on hyvä mahdollisuus mieltä elämän isoja kysymyksiä kristinuskon näkökulmasta. Kokoonnumme Zoomin välityksellä ti 7.9.–30.11. klo 18.30–20 (ei vko 42). Tied. ja ilm. tiinakilkki@gmail.com / 044 524.3904. #kokeileAlfaa.

Ajantasaiset tiedot sekä muut toimintatiedot.

Kristilliset järjestöt

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS

Seurat ke 15.9. klo 18 Jyväskylän kristillisellä opistolla. Puhujina Ossi Ojanen, Jukka Kuparinen, Raimo Hintikka ja Heli Savola. Kahvi- ja teetarjoilu klo 17.30 alkaen.

JYVÄSKYLÄN KRISTILLISET ELÄKELÄISET Tilaisuus ti 7.9. klo 14 Sepänkeskus, Kyllinkinkatu 1. Kahvit klo 13.30 alkaen.

Tilaisuus ti 21.9. klo 14 Kipinä, Kauppakeskus Seppä, Ahjokatu 3–5. Puhuu Paulus Pikkarainen. Kahvit klo 13.30 alkaen.

Krell Järjestöpäivä 31.8.–1.9. Kiponniemessä. **Retki Vuokatinrantaan** 6.–10.9. Raamatun historiallinen maantietokurssi. Ilm. ja tied. Kirsti Liukka, keliukka@gmail.com, 045 110 3564 tai Lasse Nikkinen, lassenikkien41@gmail.com, 040 554 8188.

JYVÄSKYLÄN NKKY Puistotori 4, toimisto aika arkinen klo 9–15, jklnky@gmail.com, 040 740 4472

ywca.fi/paikallisyhdistykset/jyvaskylan-nnky/www.facebook.com/jklnky/, instagram.com/jklnky

Kirjapiiri II ti 7.9. klo 13. Tommi Kinnunen: *Ei keruton katuvansa.*

Kirjapiiri I ma 13.9. klo 13. Kesälukemiset. **Puuroa ja puhetta** ti klo 9 (aamupala 5 e): 7.9. Syyskauden avaus, Tanja Nieminen ja Eija Rytönen.

14.9. Työni ja vapaaehtoistoimintani Jyväskylän NKKY:ssä, Pirjo-Liisa Sillgren.

21.9. Tärkeintä on matka, ei määränpää – matkakertomuksia, Susanna Matikainen.

28.9. Naisarkkitehtina Suomessa sata vuotta sitten – Vivi Lönn, Asta Häkkinen.

Leidien leffatreffit noin kerran kuussa. Lisätietoa ja ilmoittautumiset toimistoon.

Ompeluseura joka toinen ke klo 13. Syyskauden aloitus 15.9. Omat kutimet mukaan! **Exodus-raamattupiiri** naisille kerran kuussa to klo 14. Teemana Psalmi. Kysy lisätietoja toimistosta.

Lasten ja nuorten pianotunnit ma ja ti iltapäivisin. Noudatamme Jyväskylän kaupungin 13–16). Muut ajat ajanvarauksella.

Diakonian vastaanotot

Halsilla, Huhtasuo: 050 549 7024, juha.halonen@evl.fi, 050 549 7005, mira-maarit.vaisanen@evl.fi

Keljonkangas: 041 730 3226, marjo.mattila@evl.fi

Keltinmäki, Kortepohja, Kypärämäki: Päivystys Keltinmäen kirkolla ma klo 12–13 ja Kortepohjan srk-keskuksessa to klo 10–11.

Puhelinvastaanotot: Ulla Hautamäki 050 549 7026 (ti 10–12), Elina Fuchs 050 549 7015 (ke 16–18), Ainoleena Laitinen 044 716 4959 (to 13–16). Muut ajat ajanvarauksella.

dot: www.kohtaamispaikka.net / Facebook KohtaamisPaikka Jyväskylä / Instagram @kohtaamispaikka.

VIITTOMAKIELISET

Anna-Sofia Olkkola, 050 549 7012, anna-sofia.olkkola@evl.fi. Päivystys ti klo 9–12 ja ke klo 9–11 (WhatsApp-videopuhelut 11–12) Aseman Pysäkki, Hannikaisenkatu 27–29. Messu su 26.9. klo 15 Keltinmäen kirkossa, Keltinmäentie 10, Marja Saukkonen, Anna-Sofia Olkkonen. Kahvit ja arpajaiset.

Koko perheen sunnuntaipyöräily

Tule pyöräilemään Taulumäen kirkolta Keltinmäen kirkolle su 5.9. Lähtö Taulumäeltä kello 13. Keltinmäen kirkolla on noin kello 13.30 liikkuva hartaus, kirkkokahvit ja mehut. Kotimatalle omaa reittiä tai Palokan kautta kohti Taulumäkeä. Tapahtuma on osa valtakunnallista pyöräilyviikkoa.

Seurakuntapiiri to 9.9. klo 16.30 Aseman Pysäkillä, Hannikaisenkatu 27–29.

NÄKÖVAMMAISET, HUONOKUULOISET, OMAISHOITAJAT

Tuija Emaus-Etindelle, 050 549 7023. Päivystys ma ja ke klo 9–11.

Näkövammaisten ja huonokuuloisten kerho ke 15.9. klo 13–14.30 Valtiontalo, Kilpi-senkatu 8.

Omaishoitajien Oma Hetki ke 22.9. klo klo 13–14.30 Valtiontalo, Kilpisenkatu 8.

ja AVI:n suosituksia kokoontumisesta. Ilmoittamme nettisivuilla ja somessa, jos joudumme perumaan tapahtuman.

JYVÄSKYLÄN RAUHANYHDISTYS

rauhanyhdistys.fi/jyvaskyla, 044 505 0653

Seurat la 28.8. klo 19, nettissä.

Seurat su 29.8. klo 16, nettissä.

Seurat ke 1.9. klo 19, nettissä.

Seurat la 4.9. klo 19, nettissä.

Seurat su 5.9. klo 16, nettissä.

Seurat ke 8.9. klo 19, nettissä.

Seurat su 12.9. klo 16, nettissä.

Seurat ke 15.9. klo 19, nettissä.

Seurat la 18.9. klo 19, nettissä.

Seurat su 19.9. klo 16, nettissä.

Seurat ke 22.9. klo 19, nettissä.

Seurat la 25.9. klo 19, nettissä.

Seurat su 26.9. klo 16, nettissä.

Seurat ke 29.9. klo 19, nettissä.

KANSAN RAAMATTUSEURA

Kulttuuritila Omenapuu, Vapaudenkatu 24. **Hehku** ti 7.9., 14.9., 21.9. ja 28.9. klo 18 Vapaudenkatu 24. Nuorten aikuisten yhteisö.

Hehku + pe 3.9., 17.9. ja 1.10. klo 18.30 Vapaudenkatu 24. Yhteiskristillinen yhteisö klo 30–45-vuotiaille.

Hehku ja Hehku +: la 25.9. luontoretki Leivonmäen kansallispuistoon. Seuraa tarkempia ilmoituksia kokoontumisista Hehku Jyväskylän Facebook- tai Instagram-sivuilta tai kysy opiskelijatyöntekijä Ylela Ojalalta, 0400 717 349, venla.ojala@sana.fi.

KESKI-SUOMEN EV.LUT.

KANSANLÄHETYS Lähetyskoti, Kauppakatu 13, 40100 Jyväskylä, (014) 620 801, ksuomi@sekl.fi, http://keski-suomi.sekl.fi. Toimisto auki tiistaisin klo 10–14.

Lähetyskoti: Teetupa pe klo 18–21.

Sanan Keidas su 29.8. klo 16.

Rukouspiiri Suomen, Israelin sekä muiden asioiden puolesta ma klo 18.

Tikkakoski: 040 560 9916, tiina.h.reijonen@evl.fi

Vaajakoski: 040 560 9926, marita.riikonen@evl.fi, 040 560 9927, paivikivilahti@evl.fi

Näkövammaiset, huonokuuloiset, omaishoitajat: Tuija Emaus-Etindelle 050 549 7023. Päivystys ma klo 9–11.

Viittomakieliset: Anna-Sofia Olkkola, 050 549 7012, anna-sofia.olkkola@evl.fi

Breikki-ilta nuorille ja opiskelijoille tiistaisin Zoomissa klo 18. Tied. 045 112 2986.

Naisten raamattupiiri ti 14.9. ja 28.9. klo 13. Muualla Jyväskylässä:

Rukouspiiri maahanmuuttajien puolesta ti klo 11.30, whatsapp-ryhmä. Lisätietoja Marjanella, 044 554 5768.

Leipäsunntai su 5.9. klo 16 Säynätalon srk-kodilla. *Kiitosuus*, Daniel Nummela. Tilaisuus myös live-strimataan. Youtube-linkki löytyy nettisivulta.

Leipäsunntai su 19.9. klo 16 Säynätalon srk-kodilla. *Jeesus antaa elämän*, Esko Helenius. Tilaisuus myös live-strimataan. Youtube-linkki löytyy nettisivulta.

SLEY Lutherin kirkko, Kansakoulukatu 5

Ehtoollishartaudet I–III su 29.8. klo 12, 13 ja 14, ennakkoilom: www.sley.fi/ilmoittaudu-messuun.

Aamurukouspiiri maanantaisin klo 8.

Raamattupiiri ti klo 18 (7.9. alkaen).

Opiskelijailta ke 8.9. klo 18.30. Tervetuloa uudet ja vanhat, kysy lähi- ja etäosallistumisesta: eo.jkl.opiskelijatyontekijaa@gmail.com.

Ehtoollishartaudet I–III su 5.9. klo 12, 13 ja 14, ilm.: www.sley.fi/ilmoittaudu-messuun.

Opiskelijailta ke 8.9. klo 18.30. Raamattutunti.

Messu su 12.9. klo 12, Markku Niemelä. Viikkomessu ja opiskelijailta ke 15.9. klo 18.30.

Ehtoollishartaus su 19.9. klo 12.

Opiskelijailta ke 22.9. klo 18.30. Pyhämaa, Johannes Piittala.

Ehtoollishartaus su 26.9. klo 12.

Opiskelijailta ke 29.9. klo 18.30. Kysy pastori-ta, Jukka Niemelä.

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

Elämän puolella-ilta ke 1.9. klo 18 Palokan kirkko. *Sattumaa vai johdatusta*, Petri Kortelahti, musiikki Tiina Kemiläinen ja Jenni Jurva.

Toivon torstai to 16.9. klo 18.30 Neulaskoti. *Tilaa toivolla*, Jari Nordman, musiikissa Pasi Heikkilä.

Konsertteja

■ **Kesäkonsertit 2021:** Espanjalainen selunmessu ja virtuoottiset urut ti 31.8. klo 19 Taulumäen kirkossa. Vokaaliyhtye Cantus Alaudae: sopraanot Kaisa Kelloniemi ja Anu Mattila, altot Elina Aho-Kuusama ja Anna Edgren, tenorit Mats Lillhannus ja Juho Punkeri sekä basso Pekka Alonen ja baritoni Lauri Solin. Liput ovelta 5/10/15 euroa (rajoitettu määrä). Konsertti on nähtävissä videoita suorana myös osoitteessa youtube.com/henkielama.

■ **Syysillan konsertti** su 5.9. klo 18 Korpilahden kirkossa. Mezzosopraano ja sellovirtuoosi Seeli Toivio esittää J. S. Bachin sellosarjoja ja kotimaisia lauluja, säestäjänä Tiina Laiho. Vapaa pääsy.

■ **Pöytälaatikon parhaat – Tiina Laihon sävellyskonsertti** ke 8.9. klo 19 Palokan kirkossa. Hengellisiä lauluja matkan varrelta tarinoiden kera tarjottuna. Konsertti on osa Palokan kirkon juhlaaviikon tapahtumia. Vapaa pääsy. Koletti Faticin uuden kirkon rakentamiseen Senegalissa.

Seeli Toivio

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNNAN YHTEYSTIETOJA

POSTIOSIOITE: PL 103, 40101 JKL
www.jyvaskylanseurakunta.fi

Virkatodistukset ja sukuselvitykset

041 730 2591, luovutus.akrlapua@evl.fi

Kirkkoon liittyminen, avioliiton esteiden tutkinta

041 730 2589

rekisterointi.akrlapua@evl.fi

Kaste- ja vihkivaraukset

050 363 2300

jyvaskylan.seurakunta@evl.fi

Hautauspalvelut

040 162 3982

jkl.srk.hautauspalvelut@evl.fi

Päivystävä pappi

040 535 2328

Neuvonta

014 636 611

Lapuan hiippakunnan aluekeskus-

rekisterin tiedot **akrlapua.fi**

Työntekijöiden kaikki yhteystiedot

jyvaskylanseurakunta.fi

Aseman Pysäkki

Johanna Kontinen 050 360 3484

Diakonia

Kirsi Lepoaho asiantuntija 050 521 5416

Hautaus- ja puistopalvelu

Antti Pekuri hautaust.pääl. 0500 426 420

Mervi Muinonen ylipuutarh. 050 365 0960

mervi.a.muinonen@evl.fi

Virpi Saarinen toimistosiht. 040 535 2167

Kiinteistöpalvelu

Maritta Lukkariinen kiin.pääl. 0400 635 001

Heli Ihanti toimistosiht. 050 382 4424

Varhaiskasvatus

Ritva Parkkali asiantuntija 050 549 7013

Leirikeskusten varaukset

040 535 1657

Lähetys ja kansainvälinen vastuu

Ulla Klemettinen asiant. 050 3409 889

SANA SINULLE

14. sunnuntai helluntaista
Mark. 12:41-44

Mestari, sinä katselit, kuinka ihmiset antoivat omastaan, monet paljon, se yksi leskinainenkin vähästäään sen, mitä elääkseen tarvitsi.

Sinä huomasi hänet, jolta oli viety jo lähes kaikki. Huomautit, että myös hänen, joka oli itse apua vailla, täy-tyi jakaa, antaa toisille se, mitä hänellä oli jäljellä.

Mestari, kun katselet tänään meitä, huomaatko yhä rikkiäiset systeemit ja niiden uhrit, riistetyt ja riistäjät, auttajat ja avuntarvisijat, ahneet ja anteliaat, itsერიitiset ja turvanhakijat?

Huomaatko hellyyttä hamuavat kasvot, huomiota kaipaavat katseet, huolenpitoa etsivät sylit, kannustusta vail- la olevat korvat ja kaihoiset sielut ystä- vää vailla?

Huomaatko kömpelöt kädet, jot- ka kuitenkin tahtoisivat auttaa, arat ja epäroivät jalat, jotka yrittävät rientää luokse, tai kolhitut sydämet, jotka ha- kevat yhteistä sykettä toisten kanssa?

Kun katselet minua, Mestari, autat- han huomamaan, että minullakin on annettavaa, vaikka en sitä aina itse ta- juakaan.

Autta minua näkemään ne mahdoli- suudet ja lahjat, joilla voin olla avuksi, ihminen ihmiselle, ystävä yksinäiselle.

Anna minun oppia sinulta rohkeutta rakastaa, viisautta jakaa omastani, kärsivällisyyttä kulkea vierellä. Anna mi- nun luottaa, että kolhittu sydämeni voi ymmärtää toista kolhittua, että käte- ni voivat olla hapuilevinakin hyödyksi, että asenteeni ratkaisee, ei pankkitalini saldo. Että vähästä on paljoksi ja pieni- kin määrä hyvyttä merkitsee.

Mestari, anna minun levätä sinun katseessasi ja saada siitä rakkaudelli- nen sytyke. Ole kanssani, kun yritän laittaa elämäni likoon, elää todeksi teh- täväni tässä maailmassa, niiden ihmisen kanssa, jotka minulle annat.

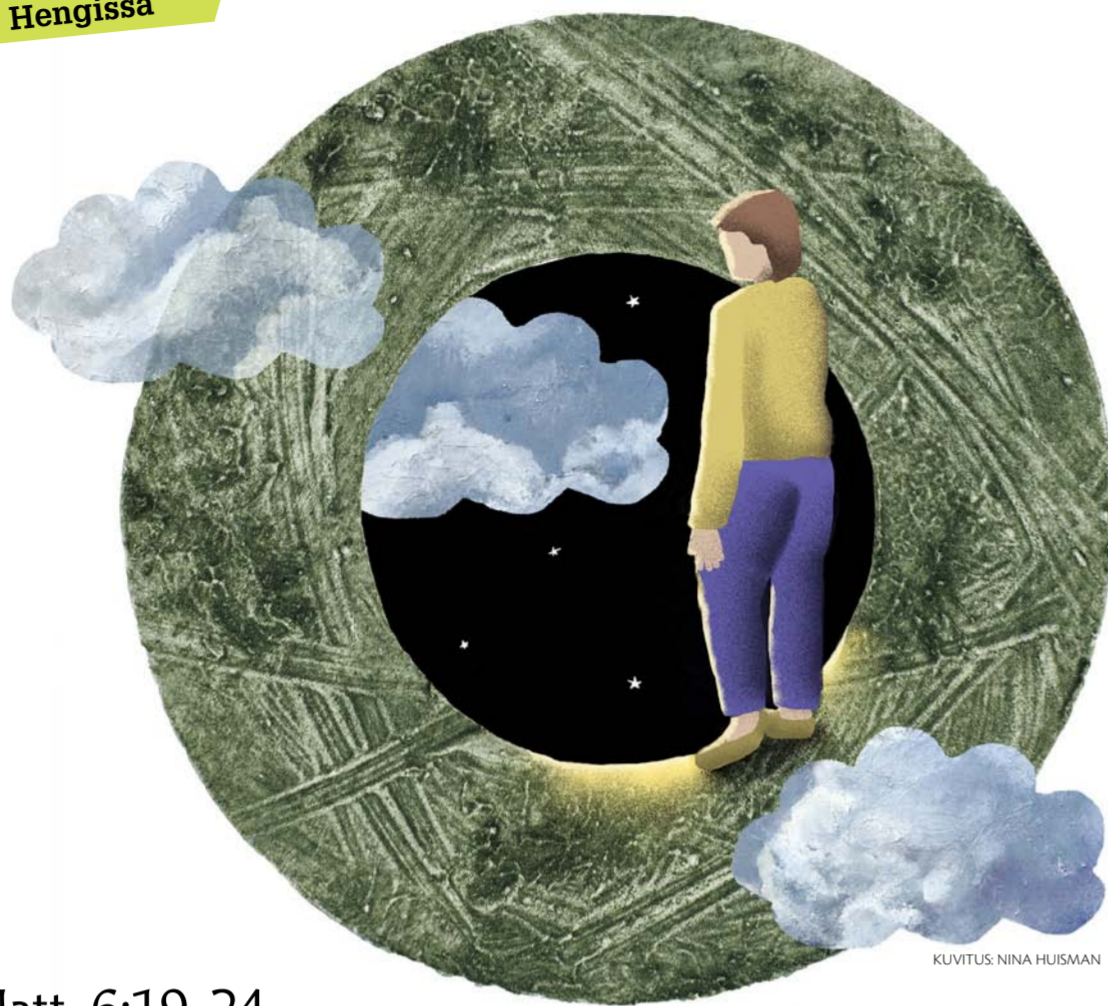
Aamen.

Vilje Tikkanen

Kirjoittaja on
Jyväskylän seurakunnan pastorit
(Keskustan alue seurakunta)

Hengissä

KUVITUS: NINA HUISMAN

Matt. 6:19-24

Jeesus sanoo: "Älkää kootko itsellenne aarteita maan päälle. Täällä tekevät koi ja ruoste tuhojaan ja varkaat murtautuvat sisään ja varastavat. Kootkaa itsellenne aarteita taivaaseen. Siellä ei koi eikä ruoste tee tuhojaan eivätkä varkaat murtaudu sisään ja varasta. Missä on aarteesi, siellä on myös sydämesi."

Silmä on ruumiin lamppu. Jos silmäsi on terve, koko ruumiisi on valaistu. Jos silmäsi ovat huonot, koko ruumiisi on pimeä. Jos siis se valo, joka sinussa on, on pimeyttä, millainen onkaan pimeys!

Kukaan ei voi palvella kahta herraa. Jos hän toista rakastaa, hän vihaa toista; jos hän toista pitää arvossa, hän halveksii toista. Te

ette voi palvella sekä Jumalaa että mam- monaa."

Ahneus rikkauksille vie pois Jumalasta

Mitä ovat ne aarteet, joita Jeesus kehottaa kokoamaan taivaaseen?

Taivaalliset aarteet eivät ole materiaa tai ihmiskäden otettavissa. Aarteiden, puh- dassydämyyden, rukouksen ja sanan kuulemisen avulla ihminen kurkottaa koh- ti Jumalaa, haluaa oppia tuntemaan hänet, ja jakaa omaa ymmärrystään Jumalan rak- kaudesta ja pelastuksesta.

Missä on aarteesi, siellä on myös sydämesi. Mitä tämä tarkoittaa?

Ihmisen kallein aarre on Jumalan tuntemi- sessä ja hänen rakkaudesta todistami- ssa. Tähän tarvitaan sydäntä, joka on in- himillisen tahdon, ajatusten ja tunteiden keskus.

Jos silmät ovat huonot, koko ruumis on pimeä?

Sanotaan, että silmät ovat sielun peili. Se tarkoittaa, että ihmisen todellinen olemus paljastuu silmien kautta. Huonot silmät voivat paljastaa ihmisen, jonka ruumis on pimeä ja paha. Toisaalta silmät on ruumiin lamppu, ja sitä kautta koko ruumis on va- laistu. Lamppu valaisee meille tärkeitä asi- oita ja silmät ruumiin lamppuna valaisee asian, jota katsomme.

On tärkeää, että ihmisen katseella on oikea suunta, Jumala.

Mitä sanoa heille, joilla rahat eivät riitä edes välttämättömiin kuluihin?

Jatkuva huoli taloudellisesta pärjäämi- sestä on raskasta ja kuluttaa voimavaroja. Raamattu lohduttaa surehtivaa ihmistä monin sanoin, ja neuvoo tuomaan kaikki mieltä painavat asiat rukouksessa Jumalan eteen. Tarjolla on myös ohjausta ja neu- vontaa taloudellisiin vaikeuksiin. Esimer- kiksi kaupungin sosiaalitoimi auttaa talou- dellisten haasteiden kanssa. Seurakunnan diakonin tai papin kanssa voi keskustella ja pohtia, mistä apua voi saada. Ei kannata jäädä yksin, vaan hakeutua toisten seu- raan ja puhua rohkeasti omista huolista.

Onko rikastuminen väärin? Missä on kohtuus aineellisen hyvän haalimisessa?

Rikkaus ja kohtuullisuus ovat molemmat suhteellisia ja kokemuksellisia käsittei- tä. Se, että jollain on paljon varoja tai hän haluaa kerryttää rikkauksiaan, ei ole it- sessään väärin. Raamattu puhuu ahneu- den kuolemansynnistä, jolloin mammon- nan kerryttämisestä tulee elämän tarkoi- tus, mikä vie ihmisen katseen pois Juma- lasta ja lähimmäisistä. Silloin rikastuminen ei enää palvele Jumalaa ja ihmistä, ja se on väärin. Kohtuullisuus on hyvin suhteel- lista. Se, mikä toiselle on kohtuullista, on

Pastori Tiina Koskela saarnaa su- 12.9. Keltinmäen kirkossa kello 10 ja Kortepohjan seurakunta- keskuksessa kello 16.

Hengissä-palstalla Jyväskylän seurakunnan papit tulkitsevat Raamattua.

toisen mielestä aivan liian vähän ja toisen mielestä aivan saavuttamattomissa. Luo- makunnan tukala tila kertoo, että aineelli- sen hyvän haaliminen ei ole ollut kohtuul- lista enää pitkään aikaan.

Elämänkaari

KASTETUT

Vilda Claudia Aho
Elia Oscar Ahokas
Edea Saga Silvia Ahonen
Pihla Aulikki Ahonen
Aino Susanna Arho
Elsi Kaarina Aronen
Alva Eeva Maria Asmundela
Lennart Erkki Antero Autto
Elo Valentin Auvinen
Isla Sofia Ayala
Eliel Onni Rikhard Elomaa
Rauha Päivikki Gagnon
Hilla-Maria Haarala
Adessa Isabella Hakkarainen
Jooa Henrik Kristian Hallikainen
Mirella Lova Claudia Hassinen
Peetu Urho Olavi Hautalampi
Myrsky Sakari Heikkinen
Niko Matias Heinonen
Hertta Aurora Hiekkataipale
Martti Johannes Hietaharju
Ella Joanna Hintikka
Saimi Valpuri Hintikka
Ossian Isma Juhani Honkasilta
Noel Oliver Honkonen
Leo Alexander Hujala
Eino Eero Jalmarin Huovinen
Hilma Maria Kristiina Hydén
Elli Aurora Hyvärinen
Unto Ossi Juhani Hämäläinen
Eemeli Arvi Augusti Hänninen
Elsi Kerttu Lydia Hänninen
Aurora Isabel Härkönen
Jooa Sebastian Härkönen
Isla Eeva-Maria Iivonen
Peetu Antti Juhani Jelonon
Caspian Eric Octavius Jensen
Sisu Taavetti Olavi Jokinen
Kasper Hugo Johannes Junttila
Oliver Antero Evert Junttila
Hugo Evert Järvinen
Nelli Maria Järvinen
Olivia Ida Otilia Jääskeläinen
Linnea Enni Olivia Kaihoviirta
Alvin Eliel Kajasarjärvi
Otto Juhani Kallioinen
Iiris Maila Maria Kanerva
Lovisa Aurelia Kangas
Isabel Alicia Kangasoja
Ooda Kreetta Karhila
Lenne Selim Karjula
Kiira Aurora Kaskari
Peetu Justus Kempainen
Selma Lea Helena Kelppe
Noel Lauri Taneli Kiljala
Herikko Kaarlo Kalevi Kinnunen
Aada Jenni Maarit Kipronen
Eemeli Akseli Kivimäki
Aava Emilia Kohtala
Eemil Aleksis Koivisto
Mauno Alvar Olavi Koivula
Lenni Emil Henriki Koivuranta
Saana Elina Konttinen
Aaro Emil Korhonen
Saana Aino Maritta Korpivaara
Oona Noora Johanna Korttelainen
Nooa Aukusti Kosunen
Jasper Johannes Koutonen
Miina Helmi Annikki Krook
Sofia Alina Aurora Kukkonen
Bea Emilia Kuttila
Hilla Annikki Kämppi
Joel Eino Antero Köykkö
Livia Lilli Lydyia Laajisto
Wilhelm Antero Johannes Laakso
Magnus Noa Natael Lahtinen
Eerik Ukko Laine
Eemi Noel Juhani Laitinen
Viilina Avelia Laukka
Emil Eino William Laurell
Taimi Tuutikki Lautsalo
Jasper Joakim Lavia
Touko Aapeli Lehtikainen
Amalia Kerttu Maria Lehtinen
Rico Viljami Lehto
Reino Johannes Lehtomäki
Elli Johanna Lehtonen
Miku Samuel Lehtonen
Sonja Elviira Leppänen
Melissa Helmi Linnea Liiri
Liija Maria Liski
Camilla Maria Loukiala

Beea Petriina Aurelia Lyytinen
Pinja Kerttu Eveliina Löytönen
Aada Aino Kaarina Malmström
Eemil Samuli Mankonen
Enni Olivia Manninen
Peetu Anton Julius Manninen
Alvar Elia Markkanen
Morris Veikko Ilmari Marttinen
Adessa Tiina Emilia Mattila
Olivia Pauliina Muhonen
Taavi Olavi Mure
Elvis Edvin Eemil Mustalahti
Molly Maria Myllyvirta
Elijas Evald Graham Mägi
Niklas Samuel Jaakko Naappi
Janna Julia Josefina Niemi
Millie Melicia Niemi
Milena Eeva Adrianna Nissinen
Riki Johannes Nyberg
Taavi Aukusti Ojala
Milonel Johan Christian Olsson
Lauri Leo Hermann Paananen
Kevin Juhani Edvard Palho
Isla Saga Maria Palojärvi
Elsi Tuulia Vilhelmiina Pasanen
Lauri Sisu Alexander Pasi
Mineva Aida Vivian Peltola
Kia Alina Pennanen
Iivari Veikko Oskari Perälä
Hugo Pekka Olavi Pietikäinen
Aada Viena Kaarina Pietiläinen
Otso Aksel Oskari Pilkkakangas
Netta Alisa Pulkkinen
Kerttu Sisko Marja-Tellervo Pulli
Veini Viljami Puoliväli
Vivian Eevi Adelle Putkonen
Akseli Untamo Puttonen
Elsi Isla Olivia Puttonen
Maunu Lenni Aukusti Puttonen
Emilia Liisa Aurora Rahkonen
Benjamin Petteri Raitava
Aarne Otto Vihtori Raittila
Ronja Vieno Mikaela Rauhalta
Tyyne Maija Rinkinen
Viljo Tauno Johannes Roivas
Louna Alfiina Rompasari
Elvi Aurora Ruokanen
Livia Eleanora Rämö
Viljami Oliver Saari
Liija Iida Olivia Saarnio
Sulo Juhani Antero Saastamoinen
Nooa Onni Eliel Saero
Kaapo Olavi Salminen
Mineva Liisa Aurora Salminen
Runo Lyyli Maria Metsälintu Salojärvi
Adessa Maria Mirjam Sankala
Jusso Oskari Santakallio
Isla Edith Saramäki
Emil Jari Jeremias Savolainen
Viljo Tapio Armas Savonen
Teemu Niilo Juhani Sellman
Iris Sohwi Lupiina Siitonen
Elias Ilari Sorvari
Sara Orvokki Suorsa
Ilari Urho Olavi Suortamo
Iida Kaarina Suuronen
Emilia Ella Maarja Tainio
Martta Meeri Maarja Taipale
Petra Henriikka Tarvainen
Elsa Josefina Tenosalmi
Taimi Nella Gunvor Tikka
Oskari Väinö Johannes Toikkanen
Akseli Reinhold Tolonen
Lenni Tapani Trygg
Oiva Eero Aukusti Tuominen
Onni Eeli Tapani Tuomiemi
Oona Amanda Tuominen
Matteo Mikael Uguccioni
Eliel Urho Tapani Uusitalo
Roope Arvi Kalervo Uusitalo
Minja Adella Vaarinen
Aili Iida Annikki Vallipuro
Eeli Aulis Olavi Vallipuro
Mila Daniela Valpas Montealegre
Vivi Elena Vastamäki
Elen Maria Iida Anneli Vierikko
Vilho Johannes Viertola
Eeli Anton Virtakainen
Aamos Alvari Virtanen
Aava Ulla Sofia Virtanen
Jalo Viljami Vuohelainen
Neelia Vanessa Vähäjylkkä
Lotta Henriikka Väisänen

Loore Adeline Weander
Aaron Urho Aleksanteri Yli-Marttila

AVIOLIITTON KUULUTETUT:

Jani Juhani Hänninen ja
Sanna Mari Jauhainen
Jukka Tapani Hölttä ja
Teija Tuulikki Suomalainen
Arttu Sakari Ikonen ja
Ida Emilia Ohtonen
Eetu Oskari Keurulainen ja
Titta Olivia Manninen
Tapio Henrik Leppänen ja
Tanja Sinikka Salonen
Jarkko Juhani Pietola ja
Camilla Inkeri Vääntinen
Kalle Elmeri Saramäki ja
Niina Anneli Ovasainen
Kuisma Ilari Vesisenaho ja
Iina Mirjam Viljamaa
Kari Juhani Honkonen ja
Sari Susanna Selänpää
Eelis Verneri Komppa ja
Milla-Maaria Anneli Pauku
Jesse Juhani Linna ja
Jenny Maria Kritz
Henri Veikko Johannes Niemi ja
Sara Maria Pylvänäinen
Samuli Kare Matias Norvapalo ja
Linda Eerika Liukkonen
Jussi Pekka Aleksanteri Toivonen ja
Annika Maarjaana Kurittu
Emmi Aino Karoliina Erkamaa ja
Minna Suvu Susanna Viinikainen
Jani Elias Keto ja
Anni Leena Vilki
Teemu Juhani Liekkala ja
Elina Katariina Ahonen
Jarno Erkki Tapani Valtonen ja
Anu Johanna Vilpponen
Niko Anton Ekman ja
Essi Maria Eveliina Vehkala
Visa-Valteri Karhila ja
Anna-Reetta Helena Kauhanen
Kimmo Kalevi Niemi ja
Kaisa-Sisko Kangas
Markus Miikka Kristian Harjula ja
Susanna Emilia Kraneis-Harjula
Jarkko Jari Markus Jokinen ja
Jenna Maarit Leinonen
Jusso Antero Julkunen ja
Pihla Aurora Hämäläinen
Henri Samuel Aleksei Kanninen ja
Kristiina Julia Linden
Markus Petteri Komu ja
Elisa Hannamari Laitinen
Roope Aleksis Lepistö ja
Oona Maria Hartikainen
Pekka Tapani Siekinen ja
Rebeka Serafina Tapanintytär
Hallenberg
Jusso Juhani Julkunen ja
Veera Karoliina Kokkonen
Helikki Kristian Kivistö ja
Johanna Eeva Maria Virkkala

Ilkka Toivo Samuel Tepponen ja
Anniina Alina Nokelainen
Jusso Apsa Oskari Nieminen ja
Saana Maria Lappalainen
Jussi Justus Jalmar Törmälehto ja
Ronja Katariina Parkkola
Jaakko Iivari Valkamo ja
Tiia-Mari Kristiina Puusaari
Tomi Jussi Kristian Honkonen ja
Piritta Fanni Josefina Järvinen
Victor Jänis ja
Petra Marianna Kivela
Niklas Olavi Kyrkkö ja
Liljan Ester Elvira Syrén
Pasi-Pekka Ilmari Miettinen ja
Johanna Huovanainen
Joonas Anssi Mikael Peippo ja
Reeta Camilla Seppälä
Janne Aaron Pelkonen ja
Saana Merituulia Siirtola
Taneli Juho Oskari Puuputti ja
Vilja Aurelia Koski
Ari Juhani Sihvonen ja
Jaana Susanna Kytölä
Juhani Walteri Toikkanen ja
Marika Kristiina Lepistö
Panu Vihtori Vuorela ja
Inga Citlari Delahay

KUOLLEET

Juho Antero Vuoristo 101 v
Antti Paavali Koskelainen 100 v
Hilkka Vilhelmiina Kuikka 100 v
Karin Linnea Sorri 100 v
Puro Ensio Berglund 68 v
Eero Osvald Palonen 68 v
Markku Kalevi Pitkänen 68 v
Erkki Matti Kuukka 98 v
Reino Johannes Viinainen 98 v
Toini Ilona Leskinen 97 v
Ellen Kaarina Kesseli 95 v
Martti Oiva Ilmari Taskinen 95 v
Reino Ossian Matarainen 94 v
Erkki Iisakki Lindström 93 v
Liisa Maria Hyvärinen 93 v
Maire Marjatta Hyvönen 93 v
Alli Helliin Jouhki 93 v
Elma Elisabet Tuominen 93 v
Anna-Liisa Jerkku 92 v
Leo Ensio Sopanen 92 v
Irja Helena Auvinen 91 v
Timo Feeliks Kivirinta 91 v
Hilkka Irja Laurikainen 91 v
Sirkka Anneli Leppänen 91 v
Eila Mirjam Levanieniemi 91 v
Sirkka Aino Palviainen 91 v
Anja Anneli Renlund 91 v
Väinö Kalevi Siltala 91 v
Helvi Hellä Virtanen 91 v
Laimi Liisa Helena Hartikainen 90 v
Seppo Juhani Kinos 90 v
Pirjo Helena Pöllänen 90 v
Erjo Valdemar Teeriho 90 v
Anna-Liisa Vilkkamaa 90 v
Elvi Tuulikki Vuori 90 v
Anneli Marjatta Kaartinen 89 v
Kauko Kalervo Ruusala 89 v
Lauri Uolevi Turunen 89 v
Pirrho Laura Kyllikki Kiiala 88 v
Matti Uolevi Tuomanen 88 v
Eira Lea Tellervo Vastamäki 88 v
Paavo Lauri Huttu 87 v

Anna-Liisa Kautto 87 v
Leena Maija Leinonen 87 v
Rauha Raakel Nättinen 87 v
Liisa Sinikka Pasanen 87 v
Lasse Esa Aulis Peränen 87 v
Anja Tellervo Valtonen 87 v
Paula Anneli Jokinen 86 v
Elli Maija-Liisa Pohjolainen 86 v
Pirrho Maija Siirilä 86 v
Aaro Ilmari Sorsa 86 v
Kerttu Kaarina Huttunen 85 v
Penntti Antero Savolainen 83 v
Toivo Kalevi Ylönen 85 v
Kirsti Kyllikki Harinen 84 v
Pirjo Kyllikki Matilainen 84 v
Raimo Tapani Mäkinen 84 v
Pekka Eero Paulasto 84 v
Saimi Sirkka Dagmar Salo 84 v
Arvo Sakari Ruuskanen 83 v
Penntti Antero Savolainen 83 v
Eliina Ellen Flinkman 82 v
Seppo Ilmari Kantola 82 v
Eila Annikki Pakkanen 82 v
Tuula Maria Suolahti 82 v
Sirkka Salme Toivola 82 v
Sirkka Anneli Laukkarinen 81 v
Aarre Olavi Eräpohja 80 v
Aune Aulikki Haverinen 80 v
Pekka Sakari Oksanen 80 v
Erkki Olavi Ruotsalainen 80 v
Marja-Riitta Saarikivi 80 v
Anja Inkeri Kinnunen 79 v
Anita Marketta Korhonen 79 v
Heidi Irmeli Forselius 77 v
Anneli Sinikka Toikkanen 77 v
Jorma Tapio Laapotti 76 v
Auli Eila Helena Malinen 76 v
Juha Markus Pekkanen 75 v
Kirsti Koskinen 74 v
Alpo Olavi Myllymäki 74 v
Sirpa Sinikka Penttinen 74 v
Kauko Sulo Juhani Ekonen 73 v
Tauno Kalervo Sihvonen 73 v
Anja Irmeli Voudinmäki 73 v
Olavi Henrik Paso 72 v
Tarmo Antero Bohm 71 v
Markku Lehtinen 71 v
Henry Dimitri Roth 71 v
Timo Ilmari Aho vuori 70 v
Pauli Johannes Saksala 70 v
Pirrho Inkeri Virtanen 70 v
Maija Elina Einonen 69 v
Seija Kyllikki Kuoppala 69 v
Puro Ensio Berglund 68 v
Eero Osvald Palonen 68 v
Markku Kalevi Pitkänen 68 v
Markku Juhani Vulli 68 v
Sirpa Hannele Kämäräinen 67 v
Voukko Anneli Lehtinen 67 v
Seija Paula Orvokki Luoma 67 v
Vesa Kalervo Puskala 67 v
Seppo Juhani Korhonen 66 v
Sirpa Tuula Anneli Möttölä 66 v
Lauri Valdemar Pohjola 66 v
Raija Helena Niemi 66 v
Mari Vakkilainen 66 v
Jari Jaakko Viikman 66 v
Erkki Pauli Olavi Piilokivi 65 v
Kari Seppo Pikkulampi 65 v
Seppo Sakari Lehtonen 61 v
Hannu Aulis Virtanen 61 v
Kari Tapani Dufva 54 v
Pasi Antero Koponen 53 v
Markku Juhani Haikara 46 v
Miika Johannes Lampela 44 v
Ville Valterti Pokela 38 v
Joni Petteri Penttinen 39 v
Matti Juhani Pursiainen 39 v
Tiia Maria Puhakka 32 v

Anna rakkaalleni kärsivällisyyttä
jaksaa minua.
Anna minulle tahtoa rakastaa.
Anna taitoa pyytää ja antaa anteeksi.
Anna minulle rohkeutta olla sovinnon
ja rauhan rakentaja.
Pidäthän meistä huolta.
Kirkko Suomessa/Facebook

Terhi Hassinen kertoo, että vaikka muskari tapahtuu arjessa, siellä päästään usein vähän arjen yläpuolelle.

Tiesitkö?

Muskarit ja soittoryhmät

- Seurakunnan muskari- ja soittoryhmiä järjestetään Reimarisissa, Säynätsalossa, Keljonkankaalla, Kortepohjassa, Kuokkalassa, Palokassa, Vaajakoskella, Tikkakoskella ja kauppakeskus Sepässä. Muskarit pidetään seurakunnan tiloissa. Osallistujille ilmoitetaan, jos toiminta joudutaan koronarajoitusten vuoksi siirtämään Zoomiin.
- Hoivamuskarit järjestetään Zoom-alustalla tiistaisin kello 16.30–17.15. Hoivamuskarit on osallistujille maksuton.
- Katso tarkemmat tiedot Hoivamuskarista sekä muista muskari- ja soittoryhmistä ja ilmoittaudu mukaan: jyvaskylanseurakunta.fi/lapsiperheille/muskarit.

Säveliä sairauden keskelle

Ruudun äärellä vietetty aika toi Terhi Hassisen mieleen idean uudenlaisesta muskarista. Siihen voivat osallistua lapset, jotka eivät sairauden vuoksi voi osallistua muskareihin paikan päällä.

SAILA AARNIO teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Muskariopettaja **Terhi Hassinen** järjestelee pehmoleluja ja soittimia lastentila Idun tiloissa Kilpisenkadulla. Elokuun lopussa siellä pyörähtävät käyntiin eri-ikäisten lasten muskarit ja soittoryhmä sekä uusi videoyhteydellä toteutettava Hoivamuskarit.

Se on tarkoitettu lapsille, jotka eivät oman tai vanhempensa sairauden tai vanhempiensa sairauden vuoksi pääse osallistumaan muskariin paikan päälle. Jyväskylän seurakunta järjestää Hoivamuskarit yhteis-

työssä Keski-Suomen Syöpäyhdistyksen kanssa.

Uudenlaisen muskarin kantavana ajatuksena on tuoda kotona tai sairaalassa olevan lapsen arkeen vaihtelua, iloa, elämyksiä ja yhteistä leikkiä musiikin siivittämänä.

– Menemme lapsen senhetkiseen elämään. Hän saa osallistua muskariin oman jaksamisensa mukaan ja niillä soittimilla, joita kotoa tai sairaalasta löytyy, Hassinen kertoo.

Hoivamuskarissa lauletaan ja soitetaan monenlaista musiikkia, joka liittyy lapsen elämään. Kuten muissakin seurakunnan mus-

kareissa, Hoivamuskarissa käytetään hengellisen musiikin lisäksi monipuolisesti lastenlauluja, klassista ja kansanmusiikkia.

» Zoomissa musisointi on aika intensiivistä. Soittamisen ja laulamisen jälkeen jutustelemme rauhassa.

Tekemisessä otetaan lasten ikä ja toiveet huomioon.

– Kyselen osallistujilta, mitä he haluavat muskarissa tehdä. Zoomissa voi ihanasti jakaa myös kuvia.

Lasten aito kohtaaminen on Hassiselle kaikissa musiikkileikkikouluissa olennaista, mutta Hoivamuskarissa keskustelulle varataan erityisen paljon aikaa.

– Zoomissa musisointi on aika intensiivistä. Soittamisen ja laulamisen jälkeen jutustelemme rauhassa. Usein lapsille on tärkeää näyttää opettajalle myös omia tavaroitaan. Lisäksi osallistujat voivat olla videon välityksellä vuorovaikutuksessa toisten, samassa ti-

lanteessa olevien lasten kanssa.

Keväällä pienempien lasten muskarit pidettiin etänä, ja niistä saatiin hyvää palautetta. Ihan pienikin lapsi saattoi jokellellä vastavuoroisesti ruudun välityksellä. Yksi tyttö oli puolestaan kertonut etämuskarin jälkeen, että hänestä tuntui kuin ope olisi sillittänyt häntä.

Ruudun ääressä Terhi Hassisen mielessä syntyi myös idea Hoivamuskarista.

– Rupesin miettimään, miten voisimme videoyhteyden avulla tavoittaa sellaisia lapsia ja perheitä, jotka eivät pääse paikan päälle.

Elämästä

Ei valoa ilman pimeää

ELINA MANNINEN teksti ja kuva

Olen **Jani Ruotsalainen**, 47 vuotta. Asun omakotitalossa Keljonkankaalla ja toimin konsulttina Jyväskylän kaupungilla, nimikkeellä Valon kaupunki -koordinaattori. Työnkuvaan kuuluu Valon kaupunki -hankkeen eri kehitystehtävät, yhteistyökuviot, varainhankinta, markkinointi ja näkyvimpänä osana valotapahtumien tuottaminen.

Työni on tosi mielekästä ja antoisaa. Sen kautta saan olla tekemisissä erilaisten ihmisten kanssa, ja näen myös konkreettisesti oman

työpanokseni tulokset kaupunkitallassa.

Olen kotoisin Lahdesta ja asutellut eri puolilla Suomea. Jyväskylään muutin Itä-Suomesta vuonna 2004. Samalla palasin ikään kuin kotiin, sillä äitini on kotoisin Halskilasta ja isoäidin luona vietetyt ajat 70-luvulla ovat kulkeneet mukana elämän poluilla mukavina ja hymyilyttävinä muistoina.

Olen opettajaperheen kasvatti ja vastoin kaikkia odotuksia – jopa omiani – löysin itseni yrittäjyydestä. Olen toiminut yrittäjänä yli 20 vuotta, ja kokemusta on ker-

tynyt myös palkkatöistä eri yritysten johtotehtävissä. Yrittäjänä toimiminen on rikastuttanut elämää ja antanut paljon mahdollisuuksia. Toisaalta yrittäjän arkeen kuuluvat myös epävarmuus ja vastoinkäymiset; se antaa näkökulmaa elämään.

Pidän kaikista vuodenaajoista, mutta syksyssä on jotakin taikaa. Lämpimät päivät lyhenevät, illat pimenevät ja ilmakin tuoksuu erilaiselle. Syksy antaa mahdollisuuden laittaa tuli takkaan ja sytyttää kynttilöitä, nauttia tunnelmasta pienessä mittakaavassa, omassa kodissa.

Työssäni syksy on kiireistä aikaa, kun valmistelen laajaa Valon kaupunki -tapahtumaa. Työtahti on intensiivinen, välillä aika kovakin. Mutta kaiken vaivan ja valmistelun korvaa ensimmäinen hymy, jonka näen jonkun tapahtumasta innostuneen lapsen kasvoilla.

Tulevaisuus on minulle kaikin puolin valoisa juttu, ja uskon, että sitä se on meille kaikille – jos vain jaksaa kuunnella itseään ja muita. Valoa ei tosin voi nähdä ilman pimeää ja sen kokemista. Omalla tavallaan syksy mahdollistaa senkin meille. Tämä on hyvä aika nauttia valosta ja sen kiehtovista vaikutuksista.

Jyväskylän suosittuja Valon kaupunki -tapahtumia luotsaava Jani Ruotsalainen rentoutuu ja lataa akkuja mökkeilemällä ja luonnossa liikkumalla.